

DEMOGRAFIA

Noțiuni fundamentale folosite în demografie

- **Evenimentul demografic** – reprezintă cazul observat purtător de informații demografice (născutul viu, născutul mort, decedatul)
- **Fenomenul demografic** – este ansamblul evenimentelor demografice care apar într-o populație, într-o anumită perioadă de timp (natalitate, mortalitate, mortinatalitate).

Eveniment

Născutul viu

Născutul mort

Decesul

Căsătoria

Divorțul

Fenomenul

Natalitatea

Mortinatalitatea

Mortalitatea

Nupțialitatea

Divorțialitatea

- **Indicator demografic** – raportul care măsoară aceste fenomene.

Instrumente de măsurare a stării de sănătate

- **Indicatorii** = unități standardizate de structurare a informației care facilitează monitorizarea și evaluarea stării de sănătate, a determinanților acesteia, precum și a dinamicii acestora în raport cu diversele intervenții destinate sănătății publice.
- În termeni generali, indicatorii sunt:
 - instrumente sintetice,
 - standardizate,
 - evidențiază informații relevante asupra atributelor și dimensiunii sănătății sau a determinanților acesteia.

Tipuri de indicatori

A. Indicatori de nivel ai stării de sănătate

B. Indicatori de factori

C. Indicatori complecși

Indicatori de măsurare a stării de sănătate

A. Indicatori de nivel sau de rezultat

- **Demografici** (natalitate, fertilitate, mortalitate): de frecvență sau riscuri (probabilități)
- **De morbiditate** (clasici, de gravitate – scoruri, consecințe ale bolii-deficiență, incapacitate, handicap, combinații);
 - **Incidența** = nr. cazurilor noi de boală (caz nou de boală = cazul de boală luat în evidență pt. prima oară)
 - **Prevalența** = nr. cazurilor noi și vechi de boală.
- **Globali ai sănătății** – bazați pe incapacitate funcțională sau pe percepția sănătății/bolii.

Indicatori de măsurare a stării de sănătate

B. Indicatori de factori (determinanți)

●Comportamentali

- Prevalența fumătorilor,
- Consumul de alcool – Litri alcool pur/cap locuitor/an.

●Biologici

- Număr anomalii cromozomiale,
- Număr mutații genetice.

●De mediu fizic/social/profesional

- Concentrația noxe/pulberi / cm cub,
- Concentrația de microroganisme/ml apă,
- Rata de sărăcie,
- Rata criminalității,
- Km autostradă /1 milion locuitori.

Indicatori de măsurare a stării de sănătate

C. Indicatori complecși

- **Povara globală a bolii / Global Burden of Disease** = indicator complex care măsoară numărul de ani pierduți prin deces prematur (YLL) și numărul de ani pierduți din cauza timpului trăit într-o stare inferioară sănătății depline (YLD) pentru câteva sute de boli / factori de risc.

- **DALY = YLL + YLD**

DALY - ani de viață ajustați prin dizabilitate – disability adjusted life years

DALY = **YLL** (Years of Life Lost) + **YLD** (Years Lost due to Disability)

Componentele demografiei

Statica populației se referă la numărul, densitatea, dispersia și structura acesteia pe medii, sexe, grupe de vârstă, activitate socio-profesională etc

Dinamica populației descrie mișcarea populației și are două componente:

- **mișcarea mecanică** ce se referă la
 - mobilitatea socio-profesională (mișcare generată de factori economici, sociali, politici)
 - migrație - imigrație
 - emigrație
- **mișcarea naturală** - reproducerea populației

Surse de informații în demografie

- *Sistemul informațional al țării* – oferă date în legătură cu numărul și caracteristicile născuților vii, născuților morți și decedaților.
- *Statistica stării civile* – înregistrează în mod continuu principalele evenimente demografice: nașteri, decese, căsătorii, divorțuri.
- *Birourile de evidență a populației* – aparțin Ministerului de Interne și înregistrează pe *Buletinul statistic pentru schimbarea domiciliului* mișcarea populației cu schimbarea domiciliului stabil în momentul producerii ei. Aceste buletine sunt trimise la INS unde datele sunt prelucrate.
- *Anchetele demografice* – sunt studii speciale ce servesc la aprofundarea elementelor de structură și dinamică a populației.

Statica populației

- **Numărul populației** – este definit prin efectivul de locuitori care trăiesc la un moment dat într-un teritoriu. Sub aspect practic se disting:

a) numărul înregistrat ce reprezintă numărul determinat în mod obișnuit prin recensământ și constituie informația cea mai importantă în elaborarea altor indicatori.

- La 20 octombrie 2011 populația stabilă a României era de 20.121.641 persoane, din care 10.333.064 femei (51,4%). Față de situația existentă la recensământul anterior, populația stabilă a scăzut cu 1.559.333 persoane (7,2%).

b) numărul calculat

c) numărul estimat.

d) numărul proiectat care estimează evoluția numerică viitoare a populației.

În anul 2017-19.588.146 loc. (51,1% femei).

- **Densitatea populației** – în România, indicele de densitate a populației a fost 89,76 loc./km² (2012) iar cel de arealitate de 1,04 ha.
- **Dispersia populației** – reprezintă gradul de răspândire a populației pe un teritoriu dat.

Structura populației

- **Structura populației pe medii** : 53.8% în mediul urban, 46.2% în mediul rural.
- **Structura populației pe genuri**
 - ponderea populației de gen masculin a fost de 48,9%, iar a populației feminine de 51,1 % .
- **Structura populației pe grupe de vârste** :
 - În 2016, copiii (0 -14 ani) dețin o pondere de 15,5% în totalul populației stabile,
 - populația tânără (15 - 24 ani) reprezintă 10,9%,
 - persoanele mature (25 – 64 ani) - 58,7%
 - persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezintă 15,9% din total.
 - persoanele în vârstă de 85 ani și peste dețin o pondere de 1,6% în totalul populației stabile.

$$R_d = \frac{L_{0-14} + L_{65+}}{L_{15-64}} \times 100$$

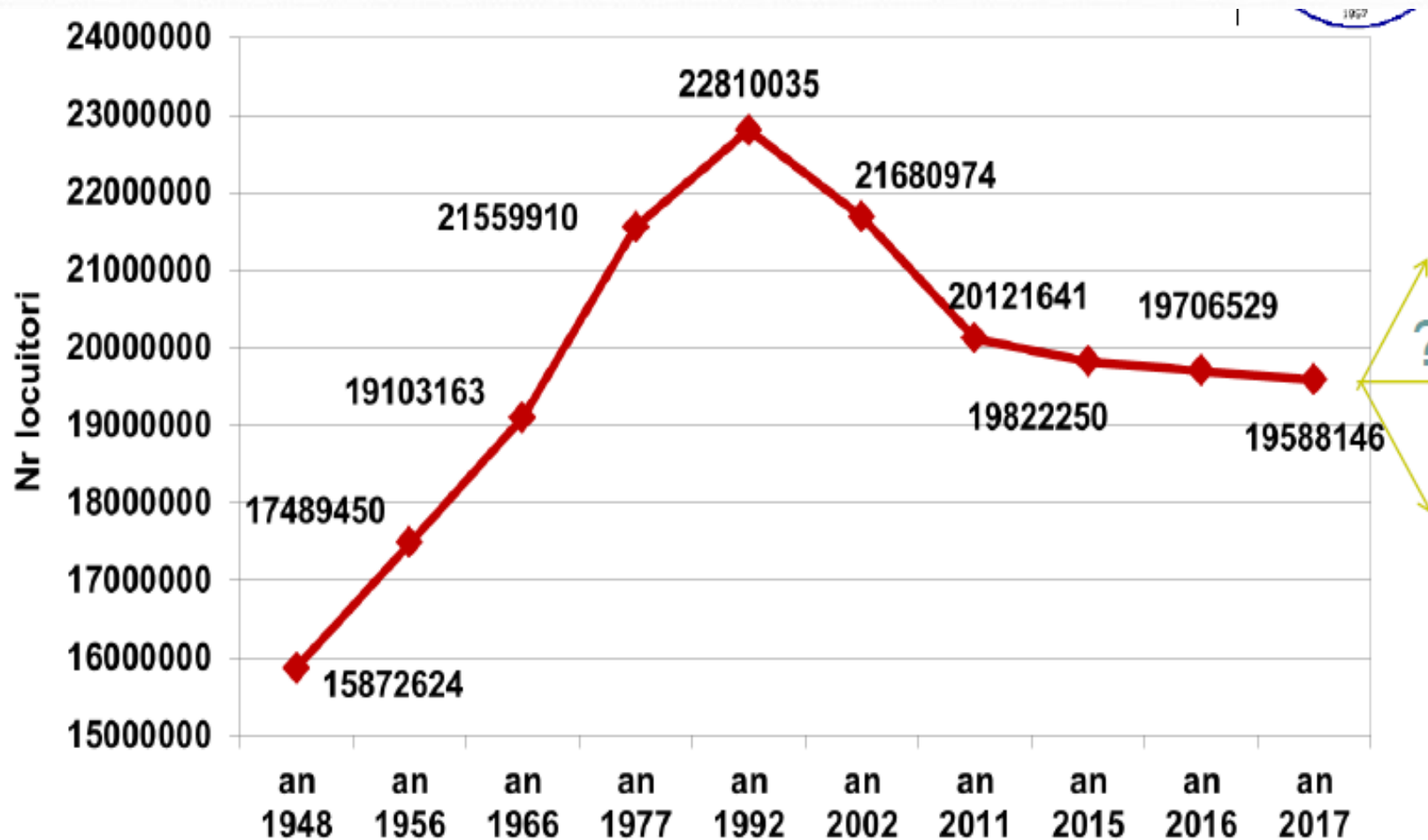
- **Structura populației după starea social-economică**

- **Structura populației privind gradul de instruire**

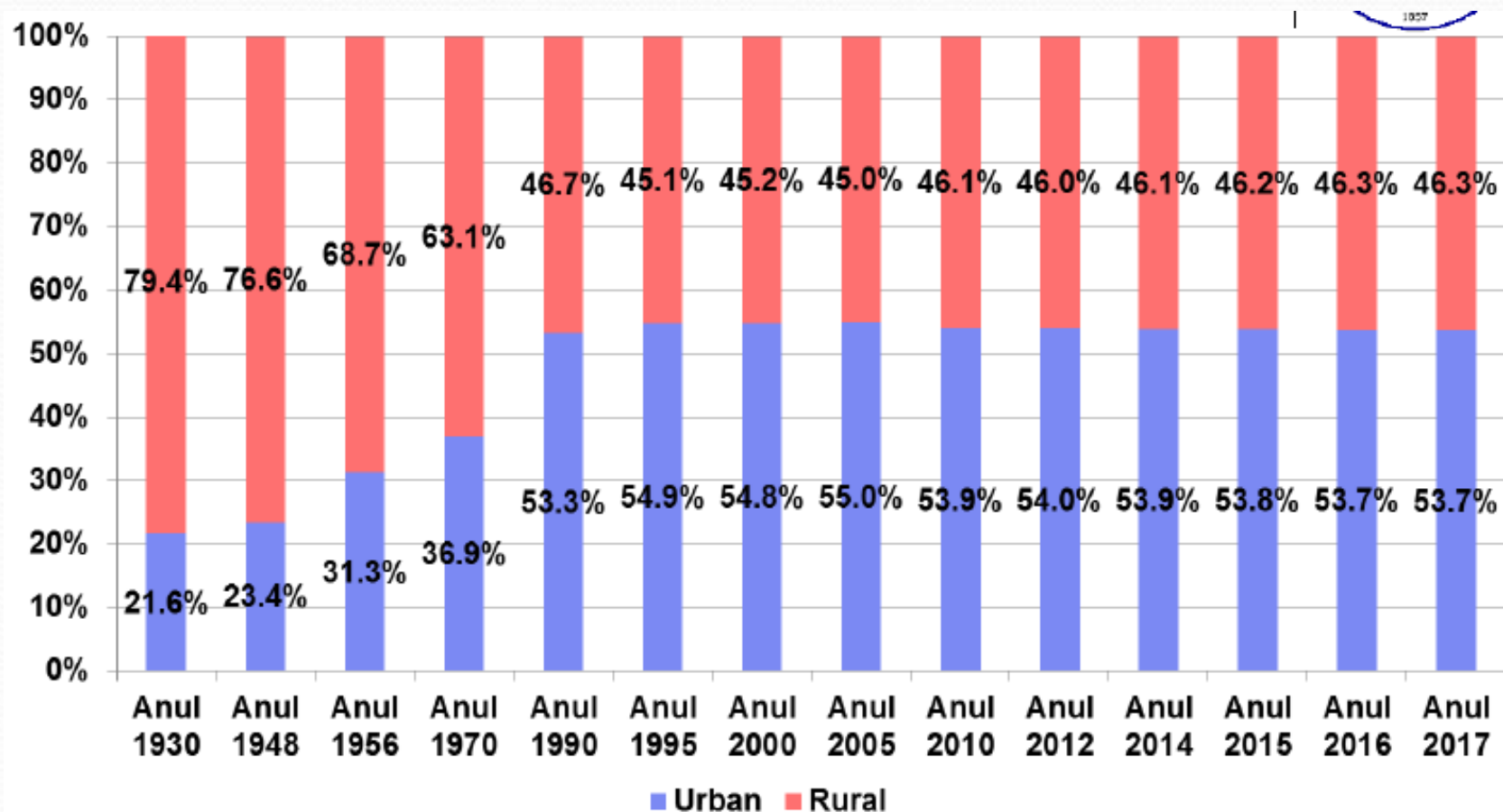
Din acest punct de vedere populația se poate studia după trei criterii:

- procentul copiilor înscriși în învățământul general obligatoriu;
- procentul celor cu bacalaureat;
- procentul populației cu studii superioare terminate.

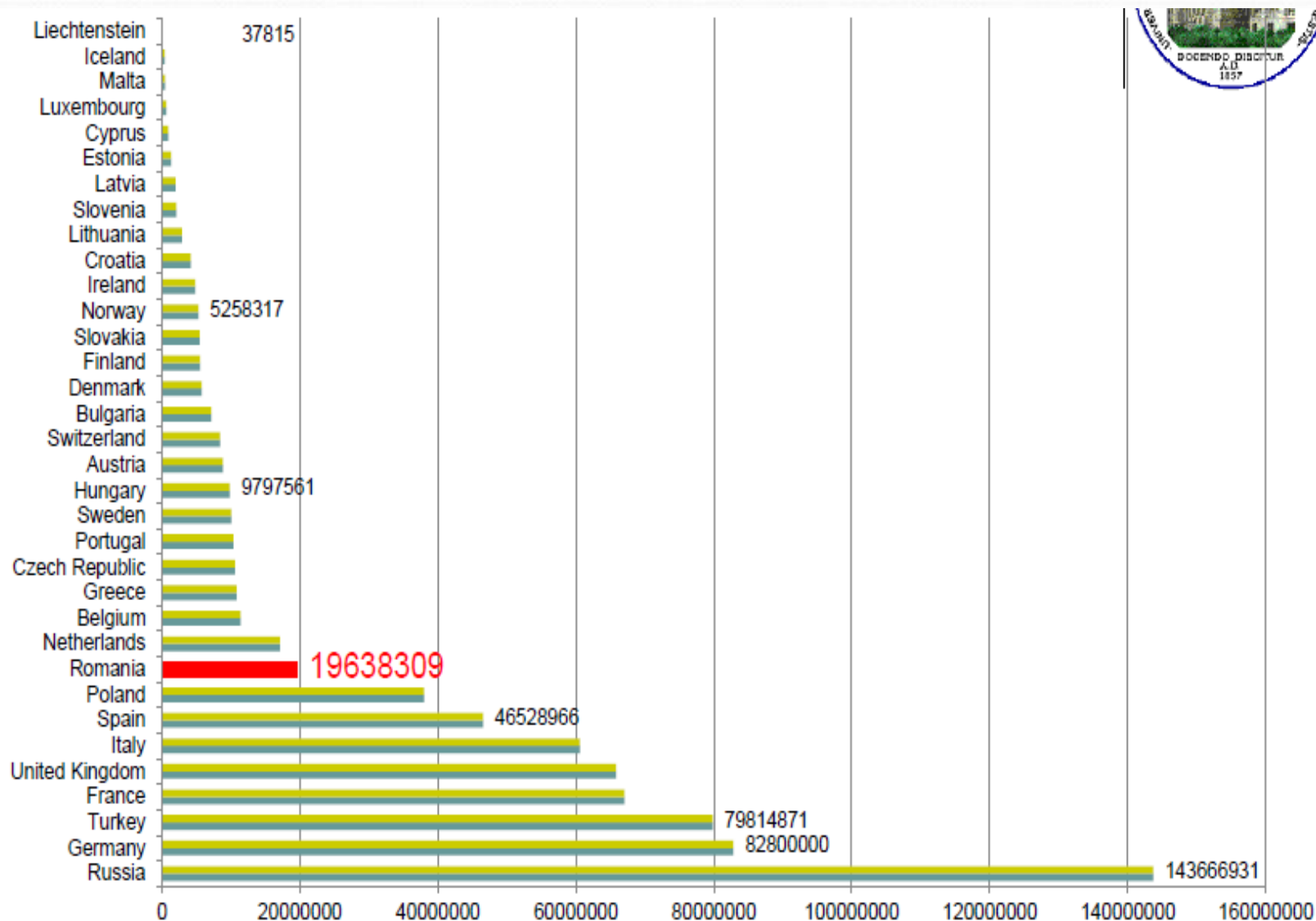
Evoluția numărului de locuitori din România, la recensăminte și anii 2015, 2016, 2017

Evoluția structurii pe medii de rezidență a populației României, 1930-2017

Populația State Membre UE + parteneri – 1 ian 2017

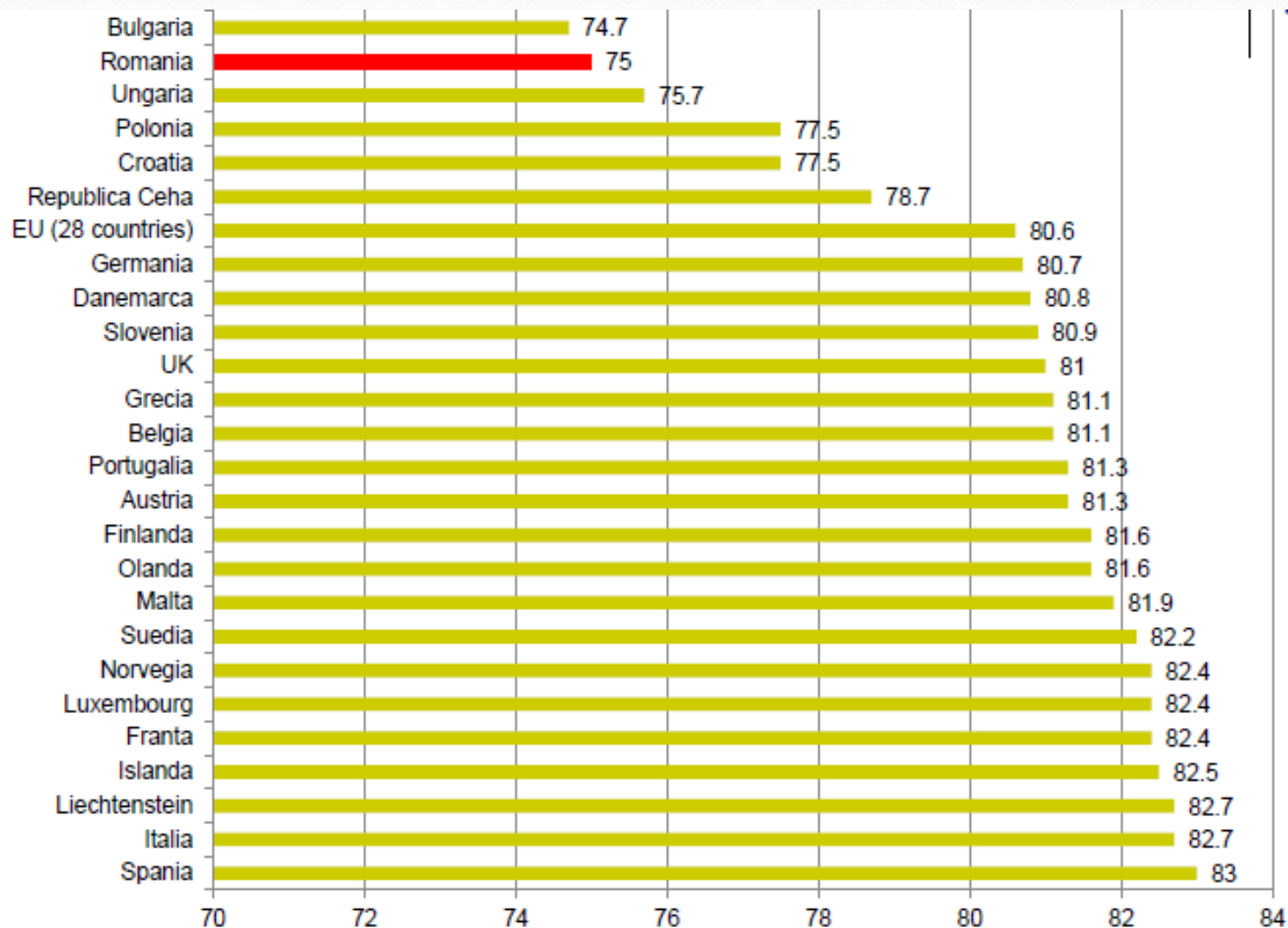
Sursa: Eurostat, oct. 2017

Informații despre statica populației din România comparativ cu alte țări

Țara (2018)	Nr. loc	Q loc- km2	Vârstă medie	Pop în mediul urban
China (poz 1)	1,415,045,928	151	37	58%
Germania (poz 17)	82,293,457	236	46	76%
România (poz 60)	19,580,634	85	41	60%

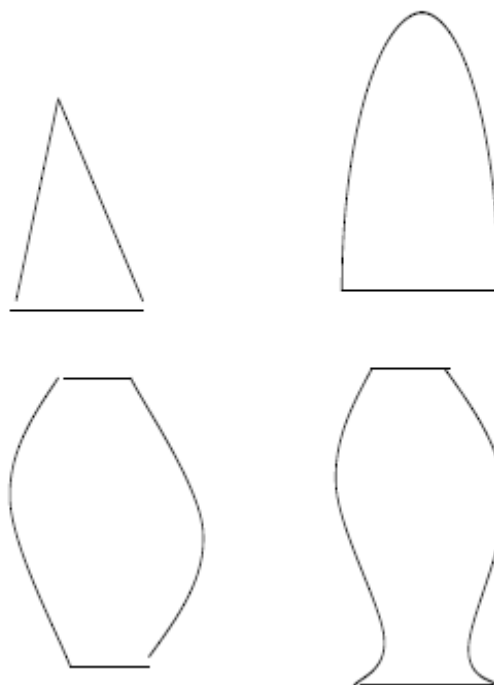
United Nations Population Division estimates, <http://www.worldometers.info/world-population/population-by-country/>

Speranta de viata, 2015

Tipuri de piramidă a vârstelor

- I. **Triunghi** - cu baza largă și un vârf ascuțit, caracteristică pentru **populațiile tinere**;
- II. **Clopot/“stog”** - populații cu o fertilitate ridicată și un proces de **îmbătrânire mediu**
- III. **“Urnă”** - populațiile cu fertilitate scăzută și cu un proces de **îmbătrânire accentuat**;
- IV. **“Treflă”** - populație îmbătrânită care cunoaște în ultima perioadă o **puternică întinerire ca urmare a creșterii fertilității**.

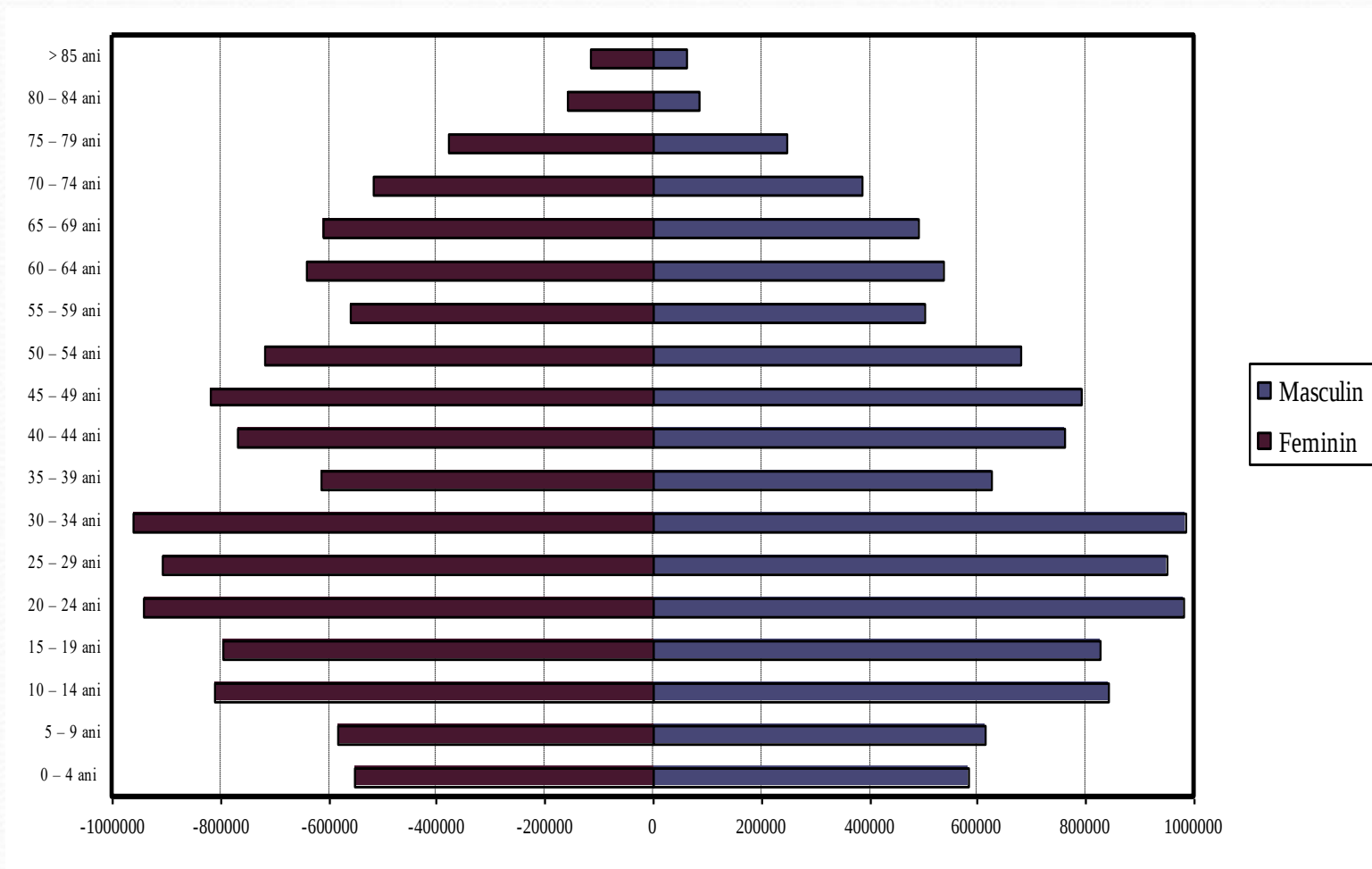

Fig. nr. 1. Structura populației României pe grupe de vârstă și genuri în anul 2001.

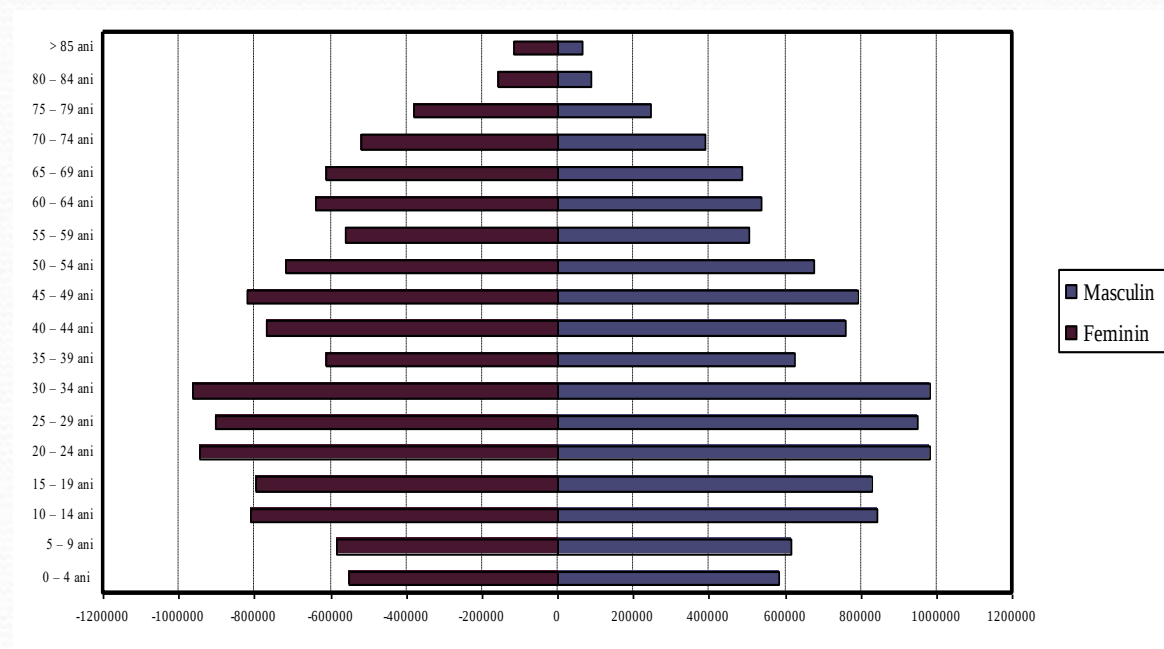
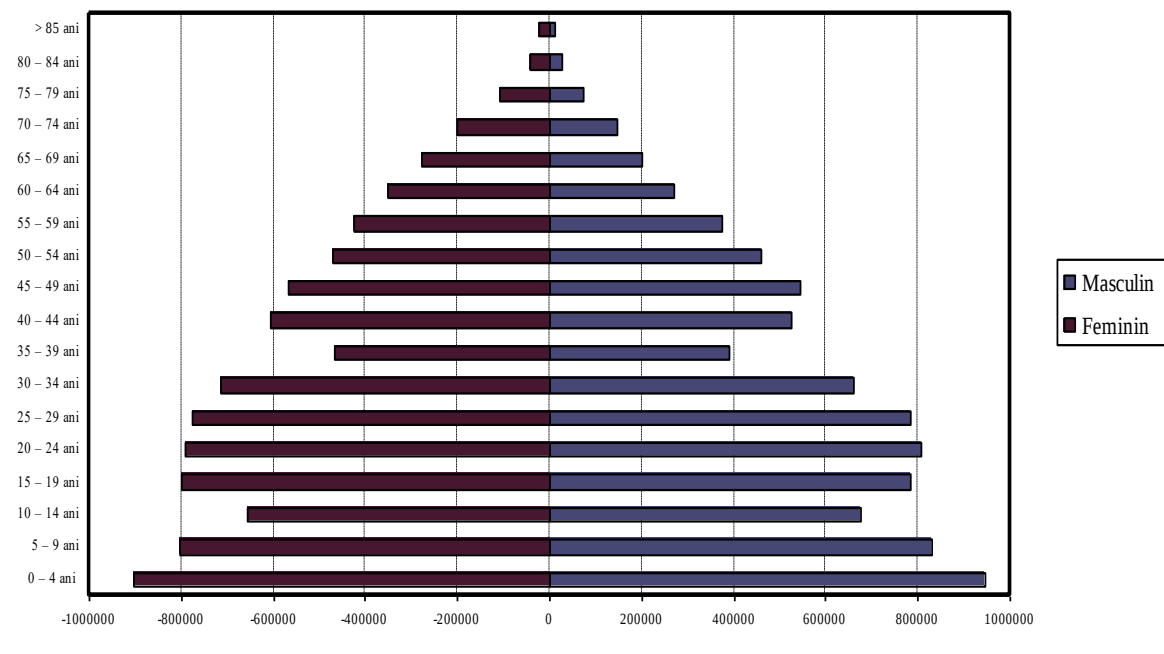
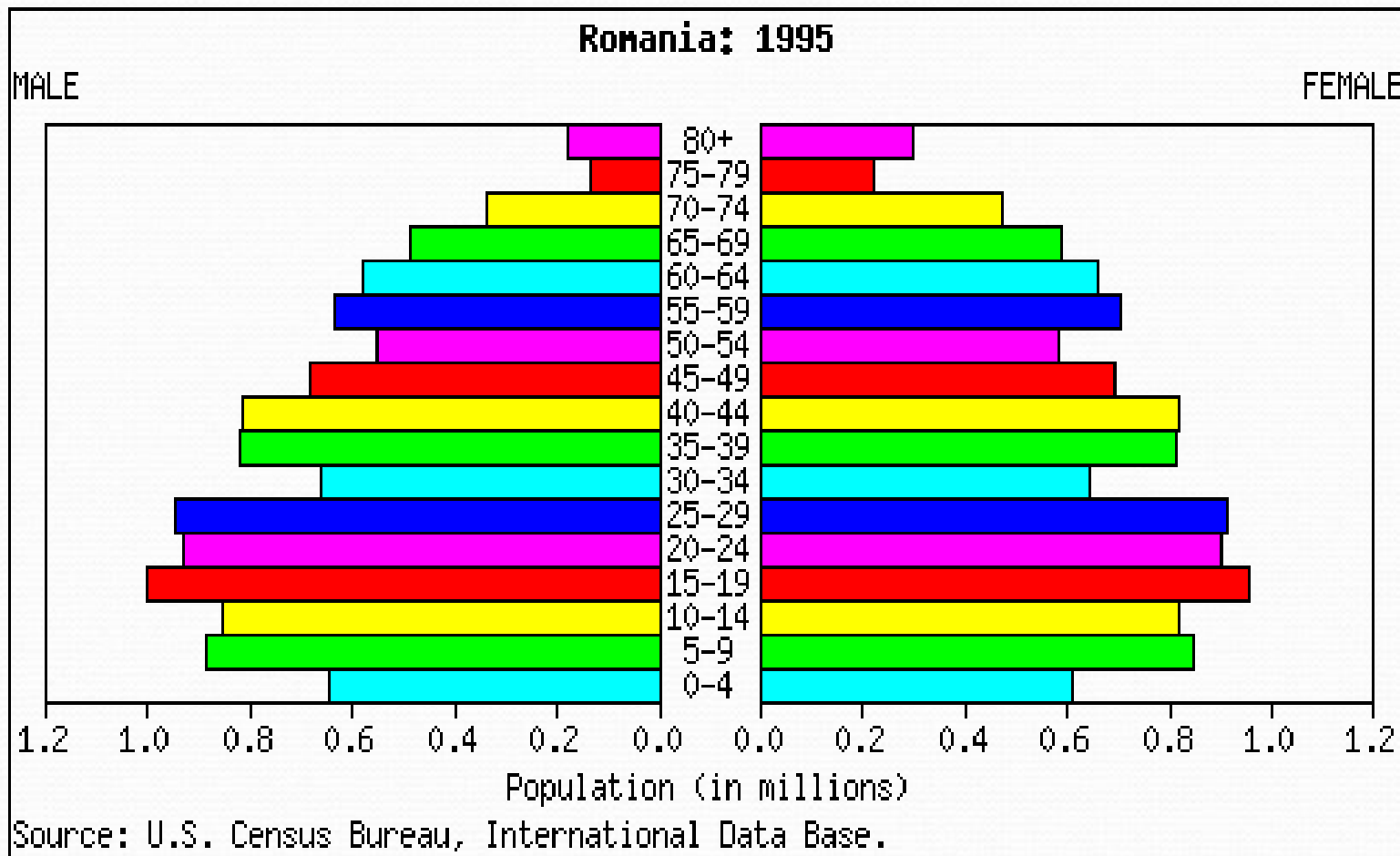
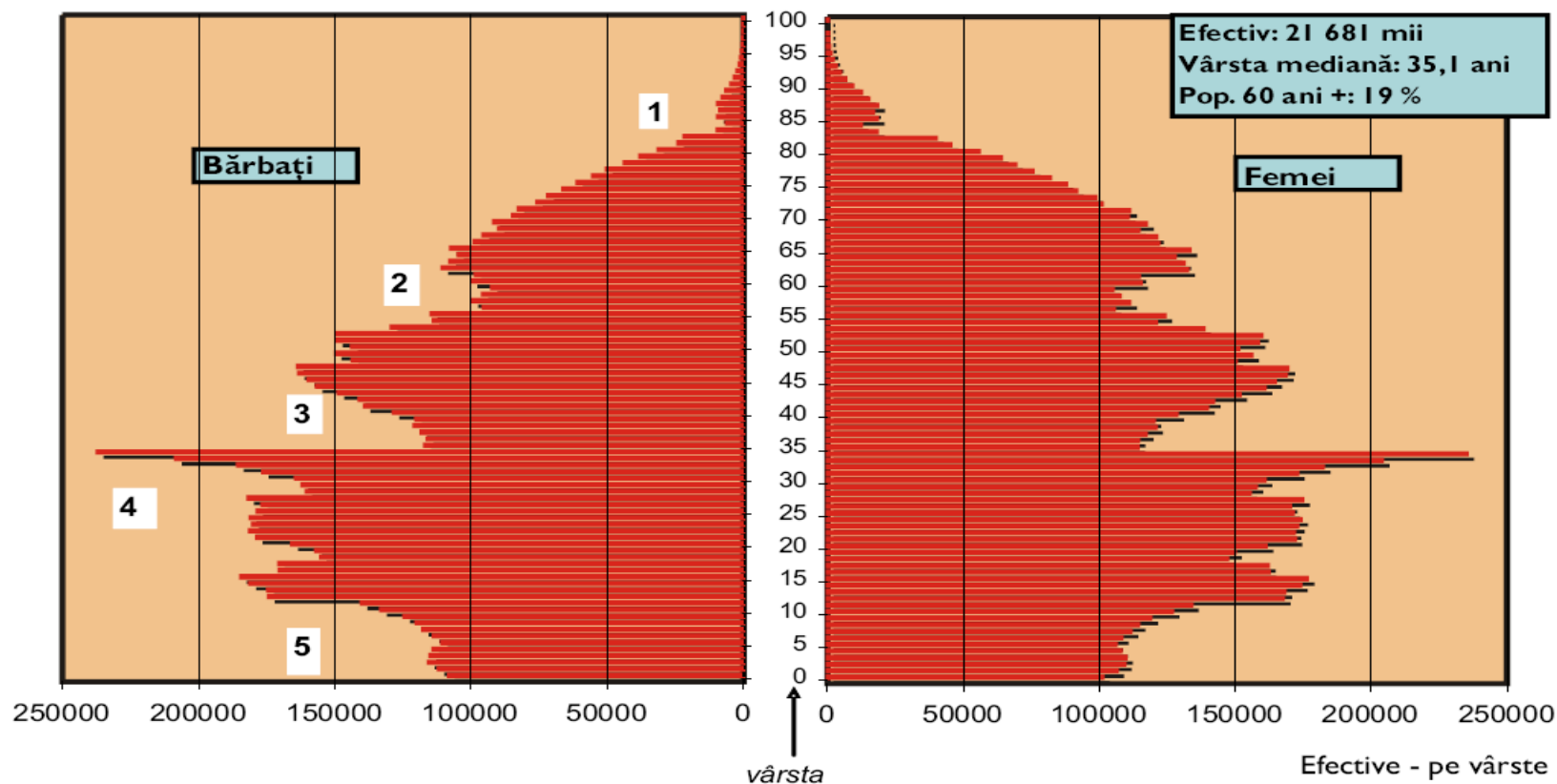

Fig. nr. 3. Piramida vârstelor, România, în anii: 1956, 1990.

Piramida vârstelor, România, la recensământul din 2002

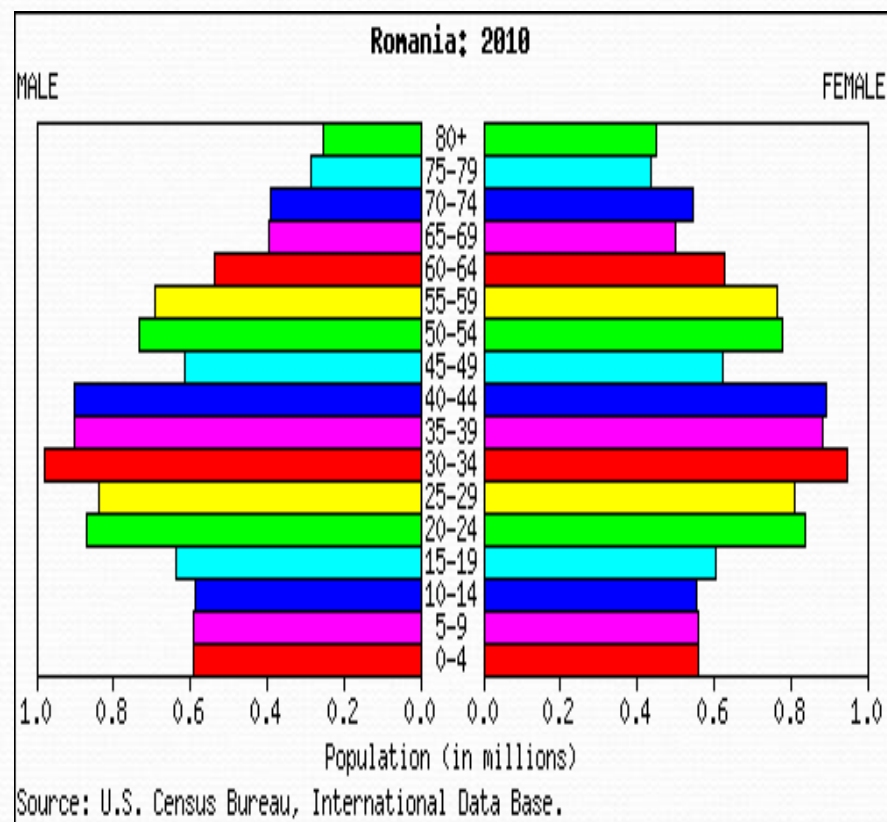
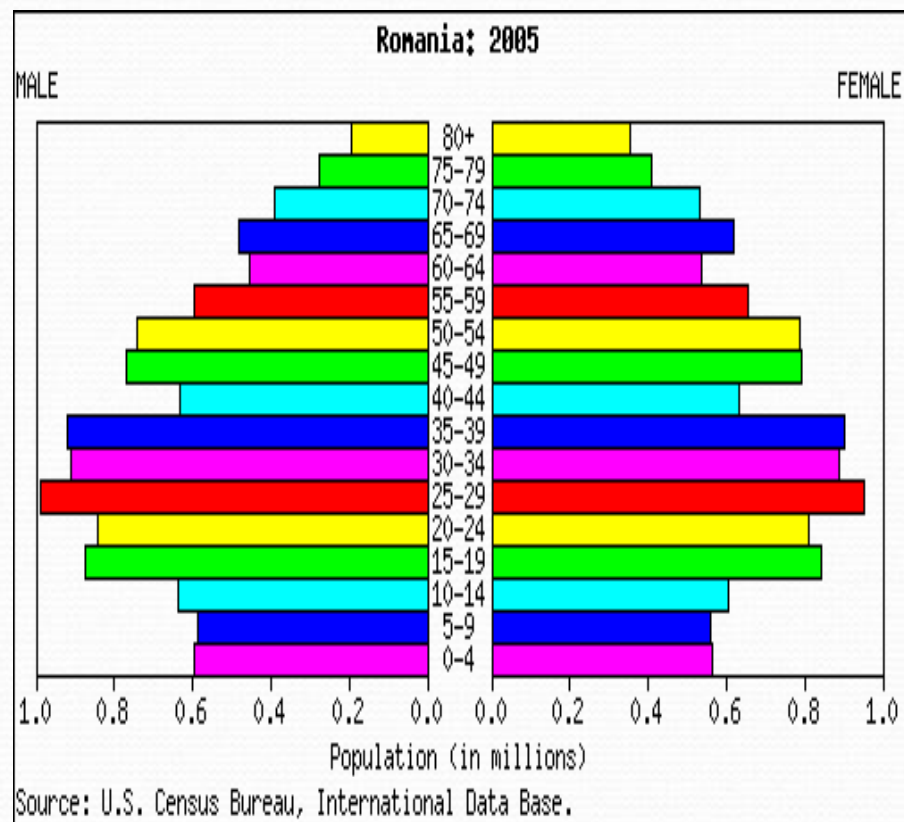
1 = Deficit de nașteri - Primul război mondial

2 = Deficit de nașteri - Al doilea război mondial

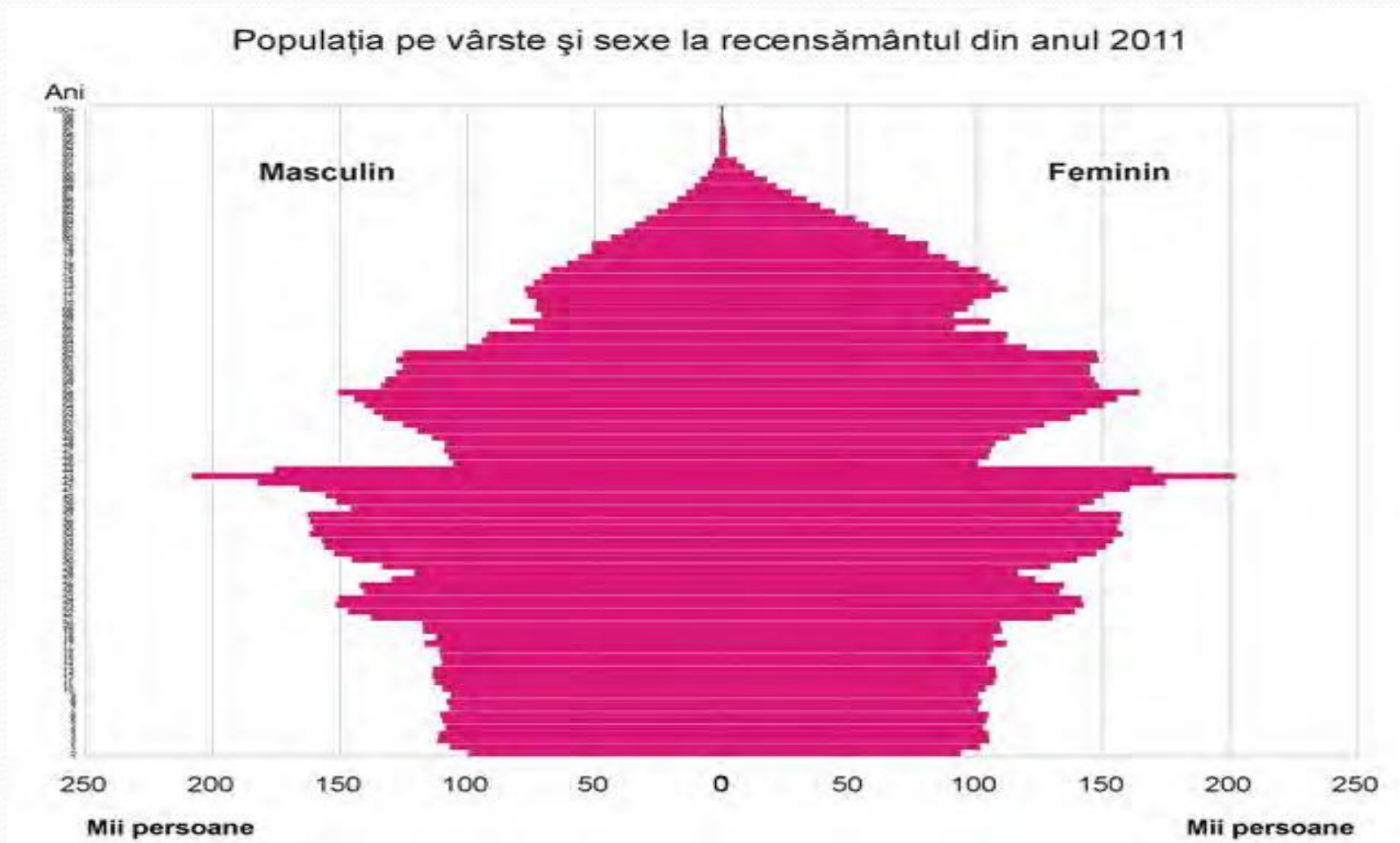
3 = Scăderea natalității în perioada 1956-1966 (acces liber la contracepție și întreruperea sarcinii)

4 = Natalitate ridicată în anii 1967-1989 (acces foarte restrictiv la contracepție și întreruperea sarcinii)

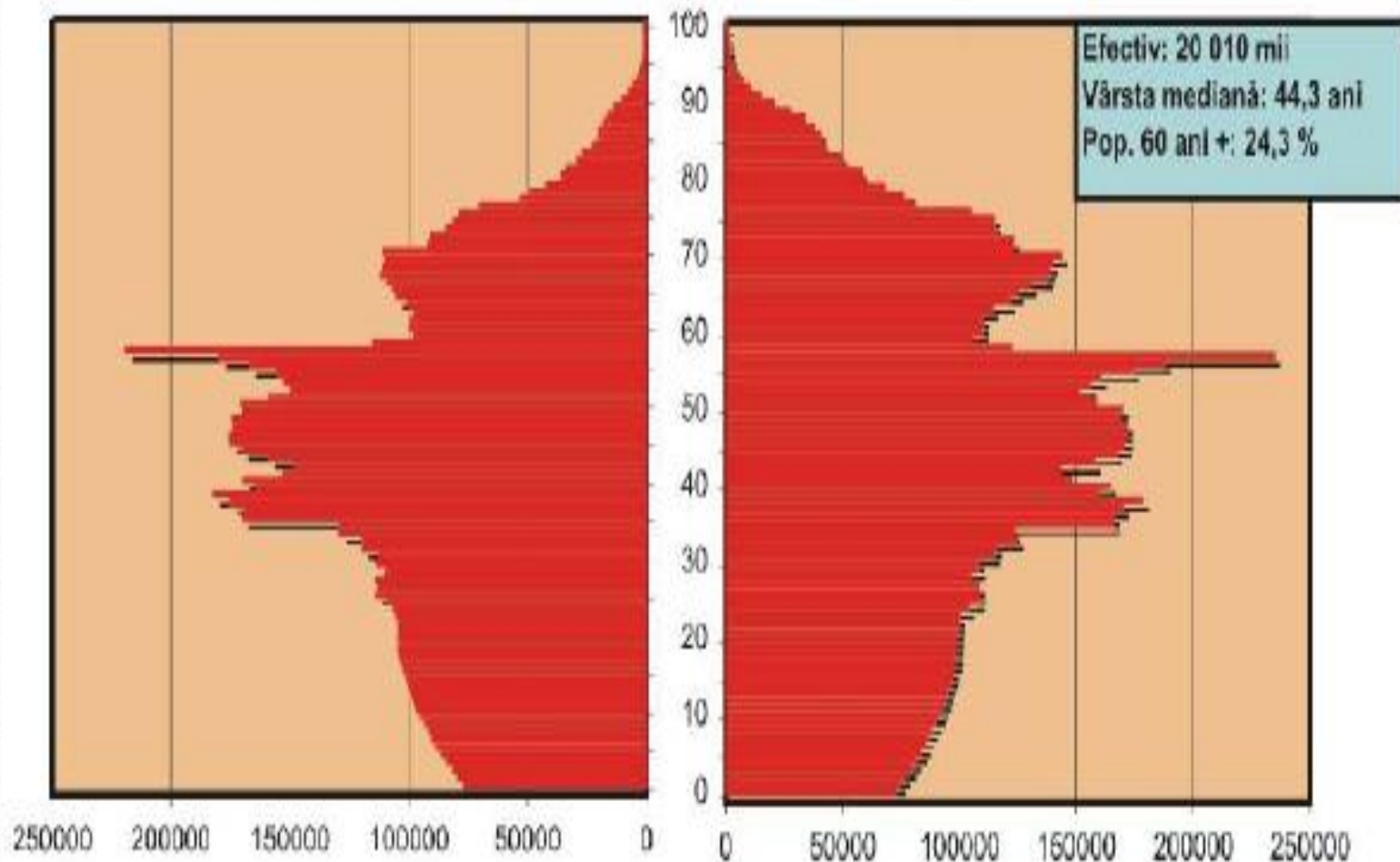
5 = Scăderea natalității în anii 1990-2001

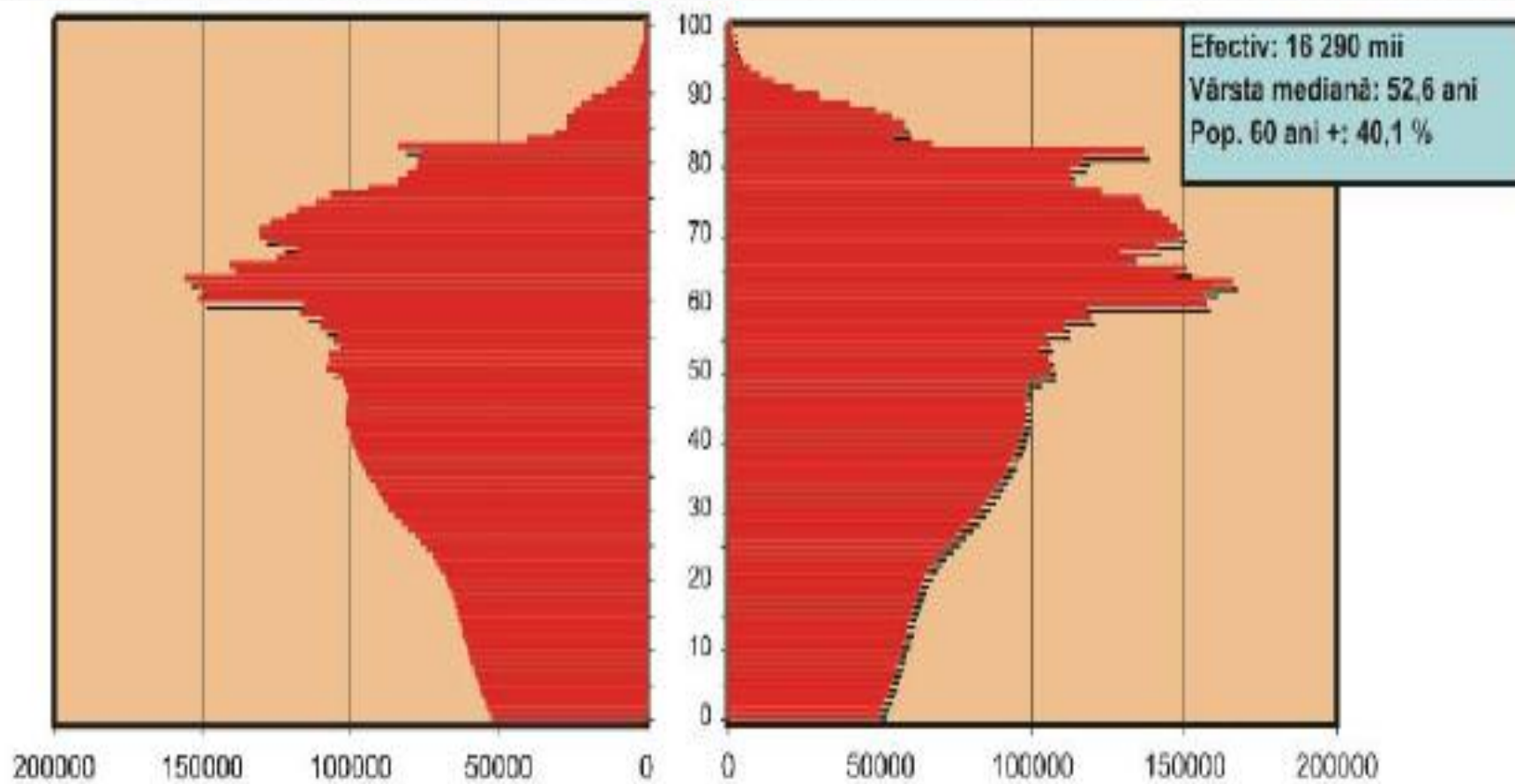
Piramida vârstelor, România, la recensământul din 2011

Piramida vârstelor, România, previziune pentru anul 2025

Piramida vârstelor, România, previziune pentru anul 2050

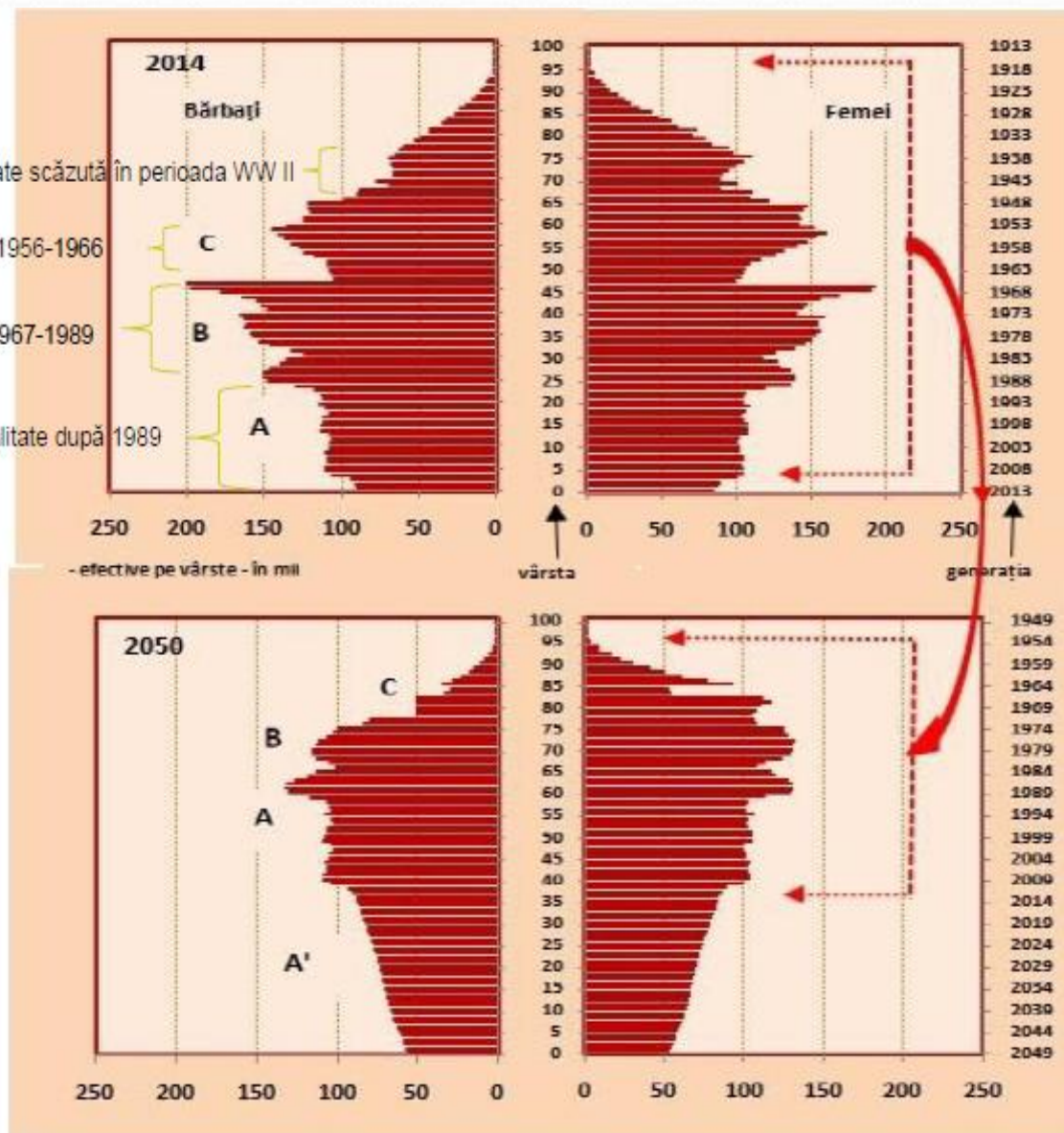
**Populația rezidentă pe sexe, vârste și generații la începutul anului 2014
și cea proiectată pentru anul 2050**

Natalitate scăzută în perioada WW II

Scăderea natalității 1956-1966

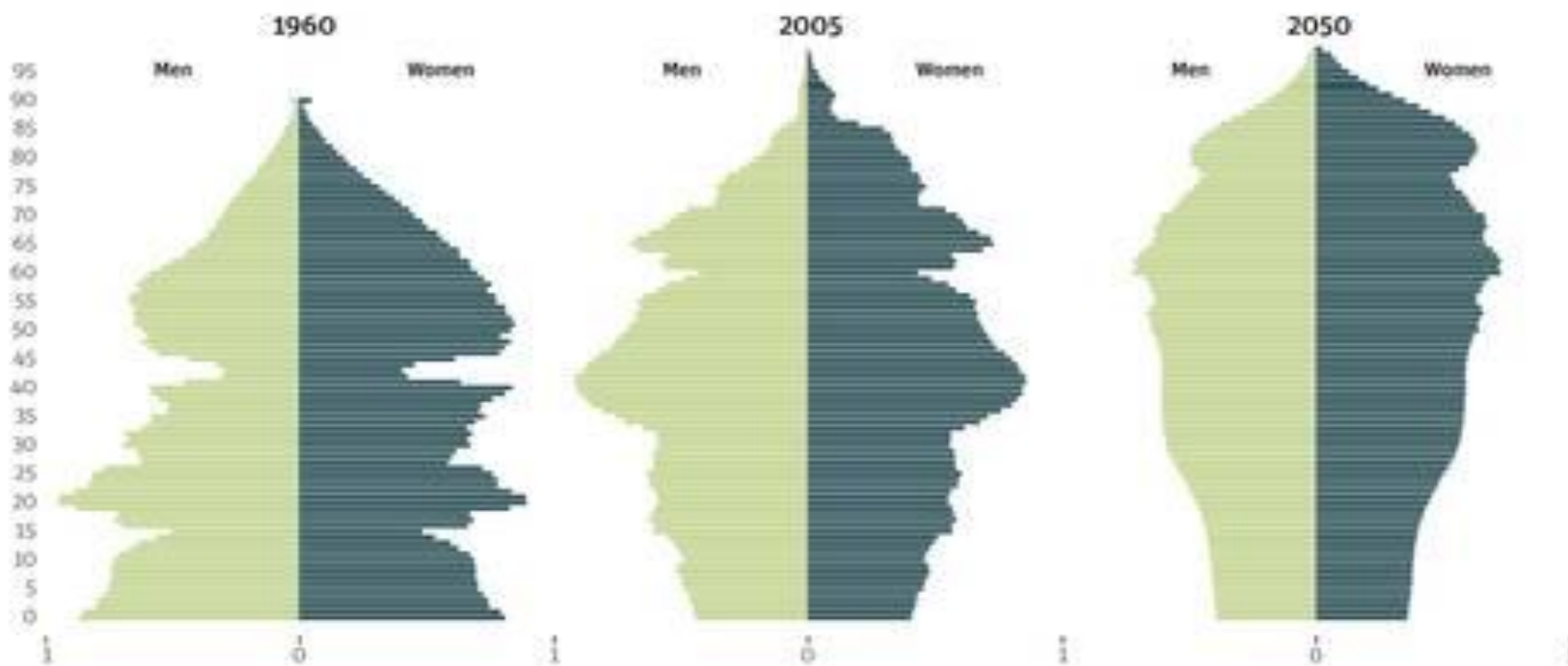
Politici pronataliste 1967-1989

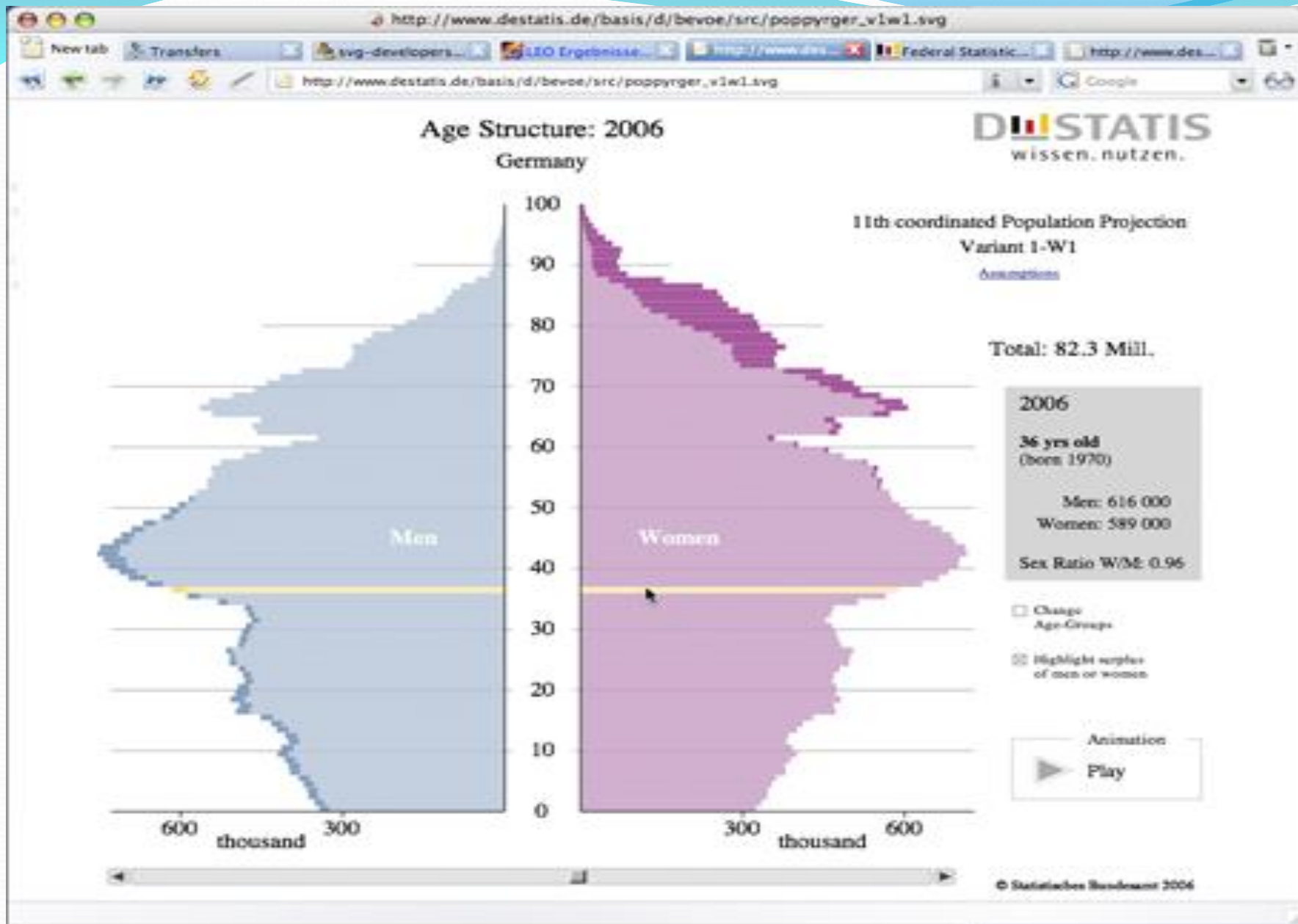
Declin natalitate după 1989

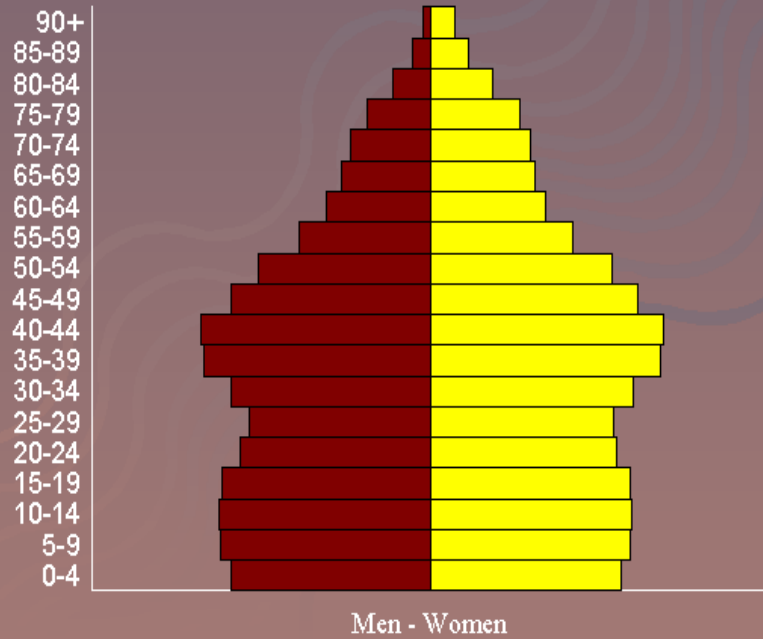
Share of age groups in Germany's population (per cent)

(Data source: Microcensus 2005, SUF, own calculations)

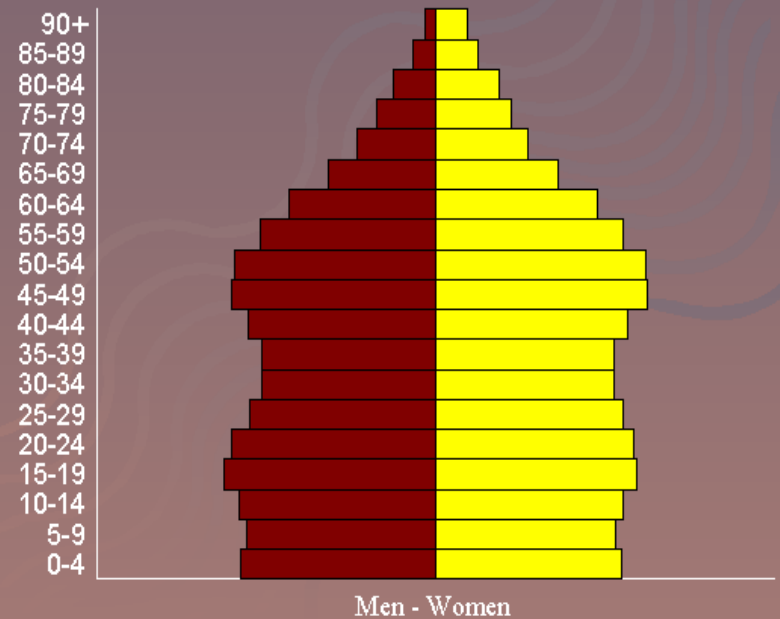

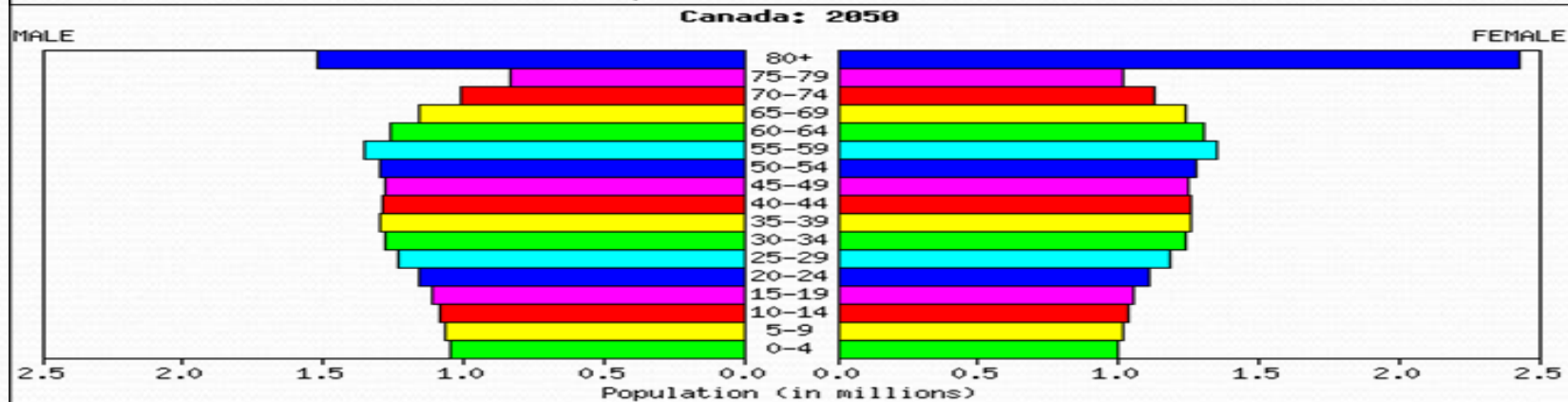
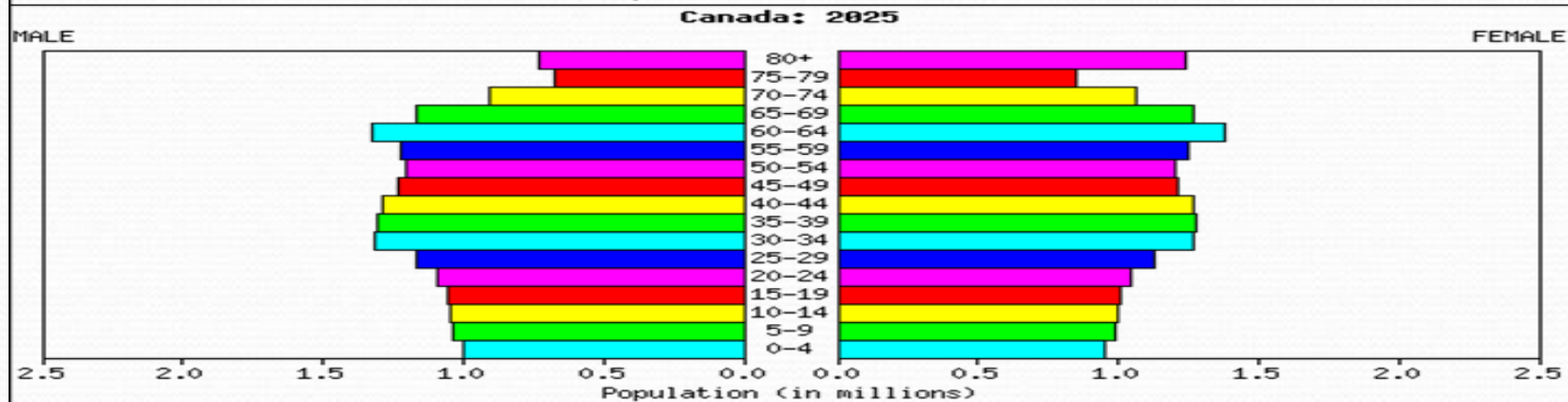
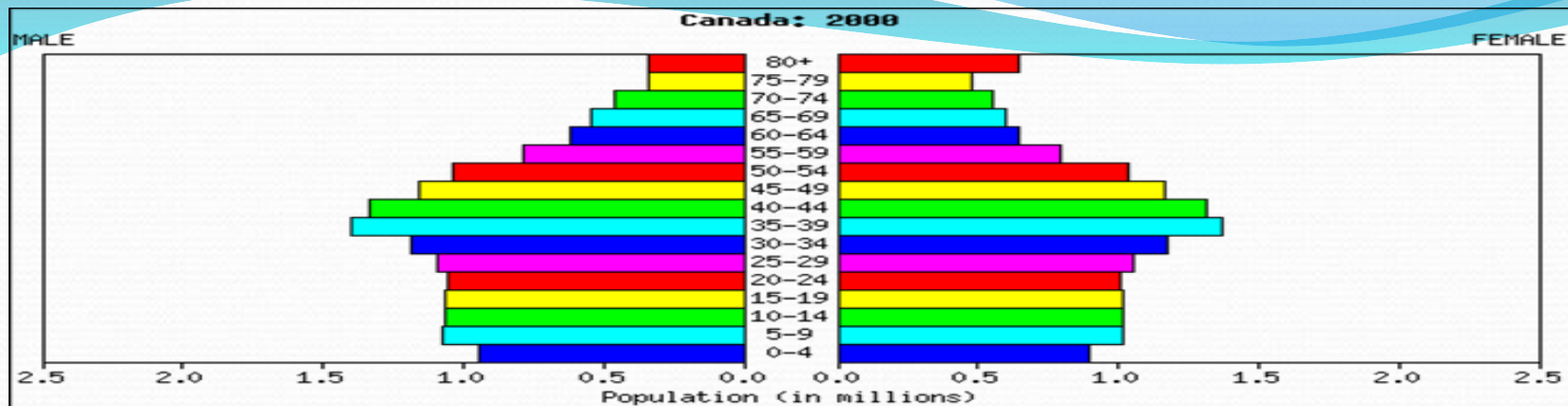

USA: 2000

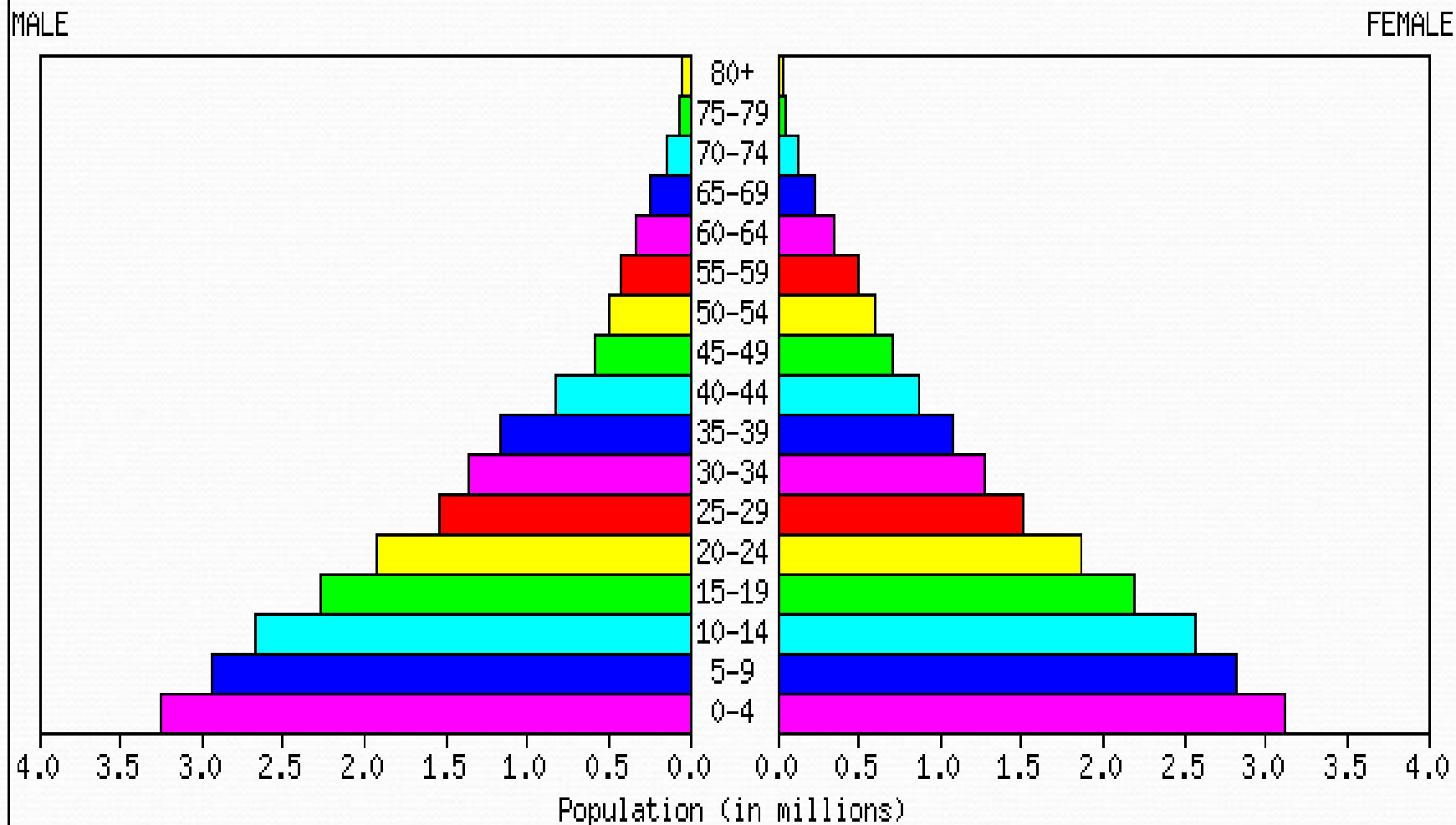
USA: 2010

Source: U.S. Census Bureau, International Data Base.

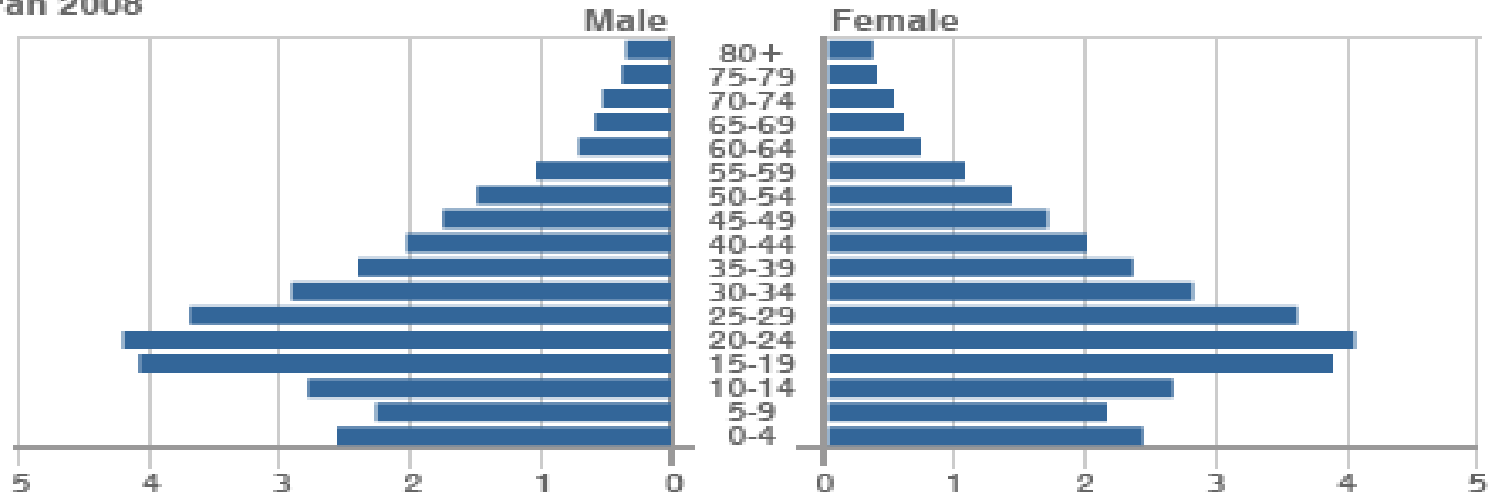
Sudan: 2005

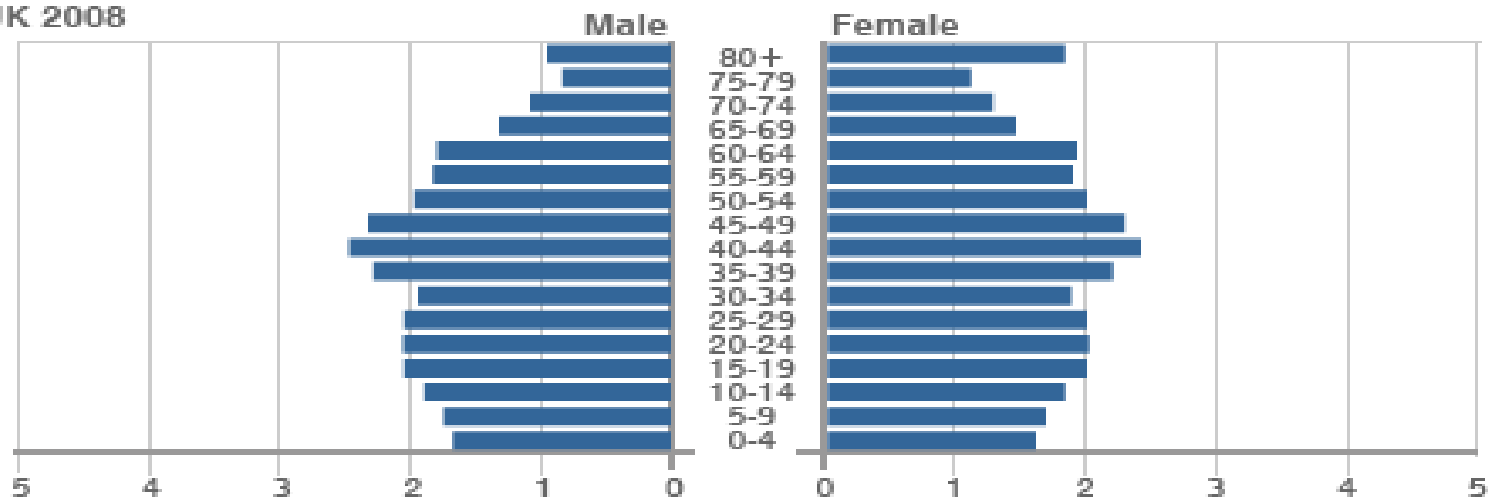
Source: U.S. Census Bureau, International Data Base.

POPULATION PYRAMIDS COMPARED - IRAN AND UK

Iran 2008

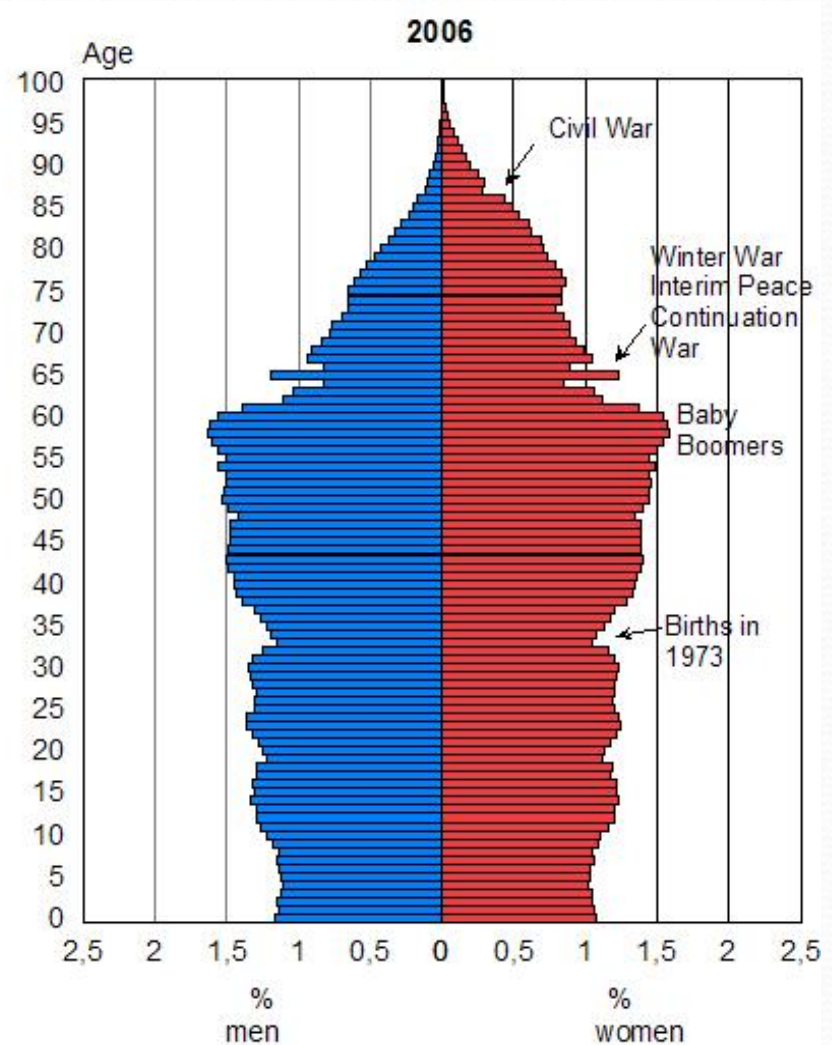
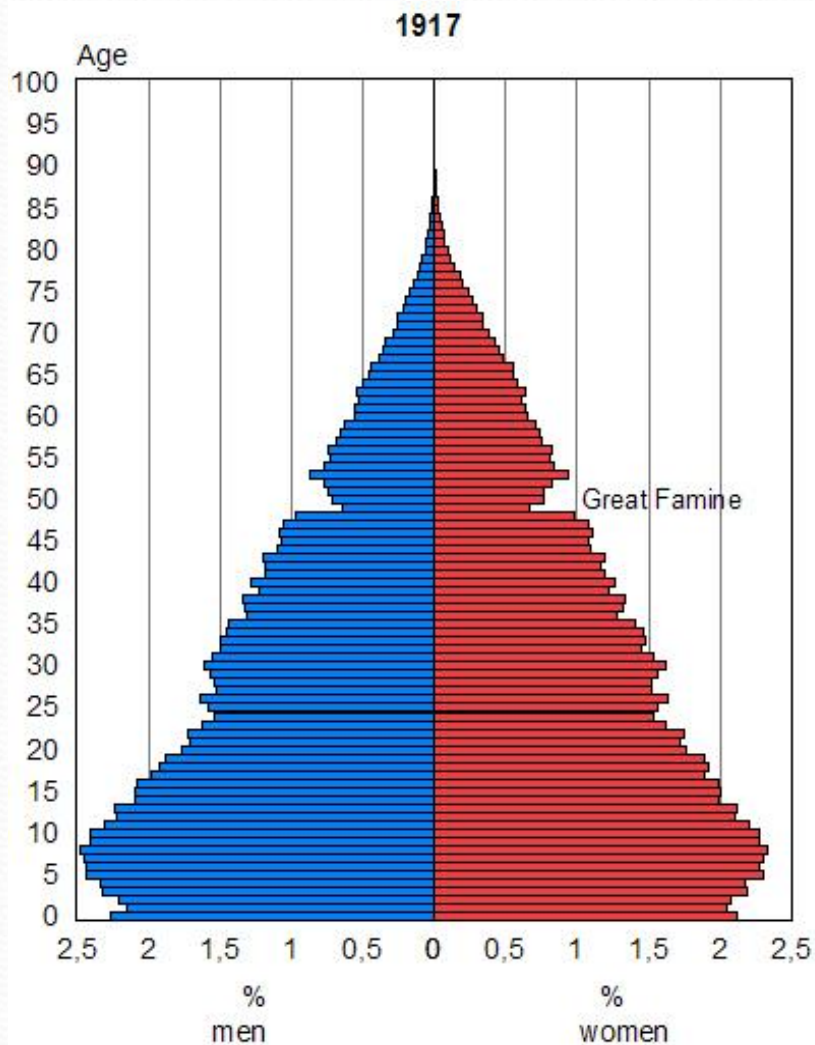
UK 2008

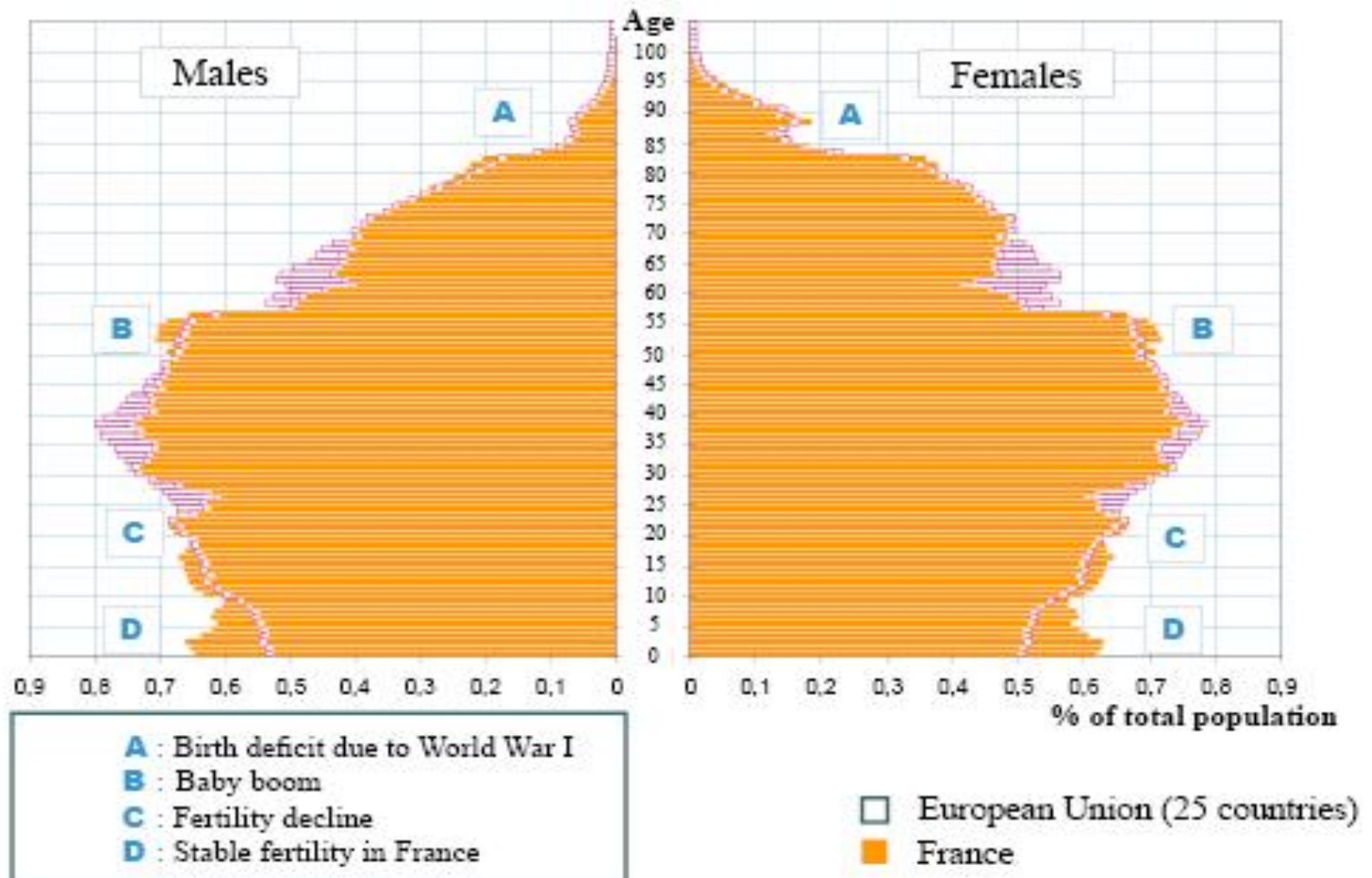
Population in millions

SOURCE: US Census Bureau

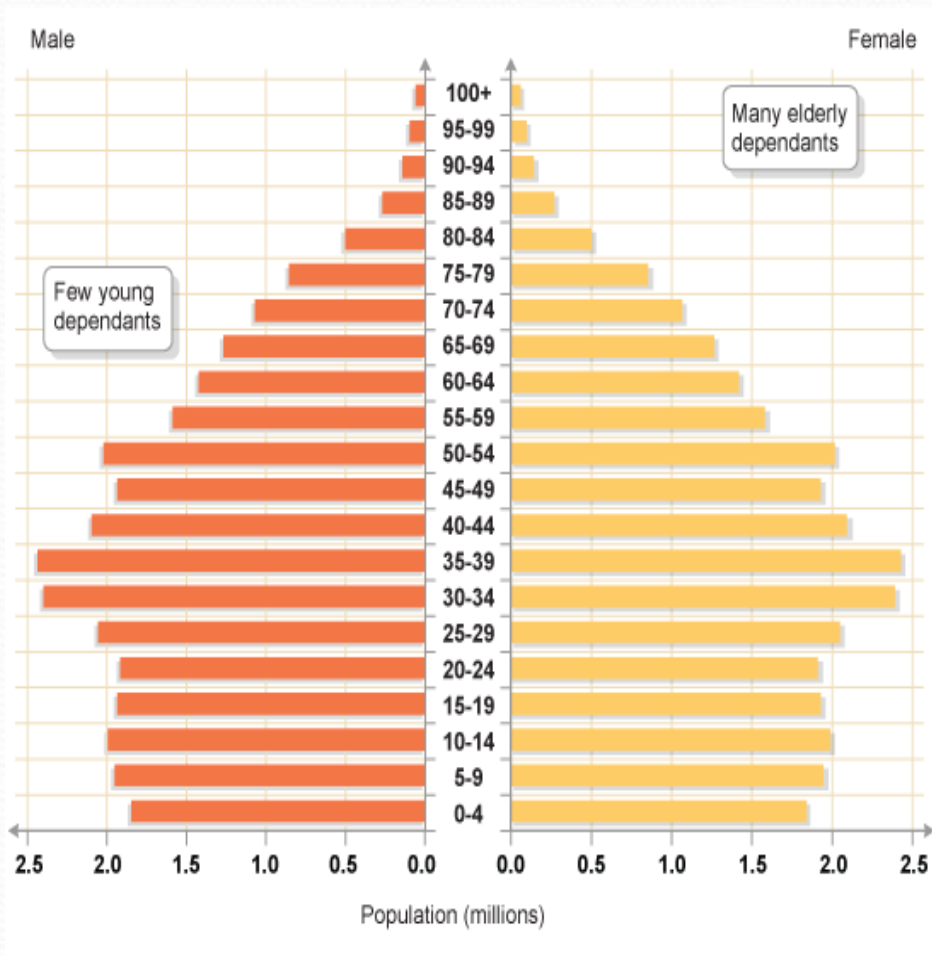
Piramida varstelor, Finlanda, 1917, 2006

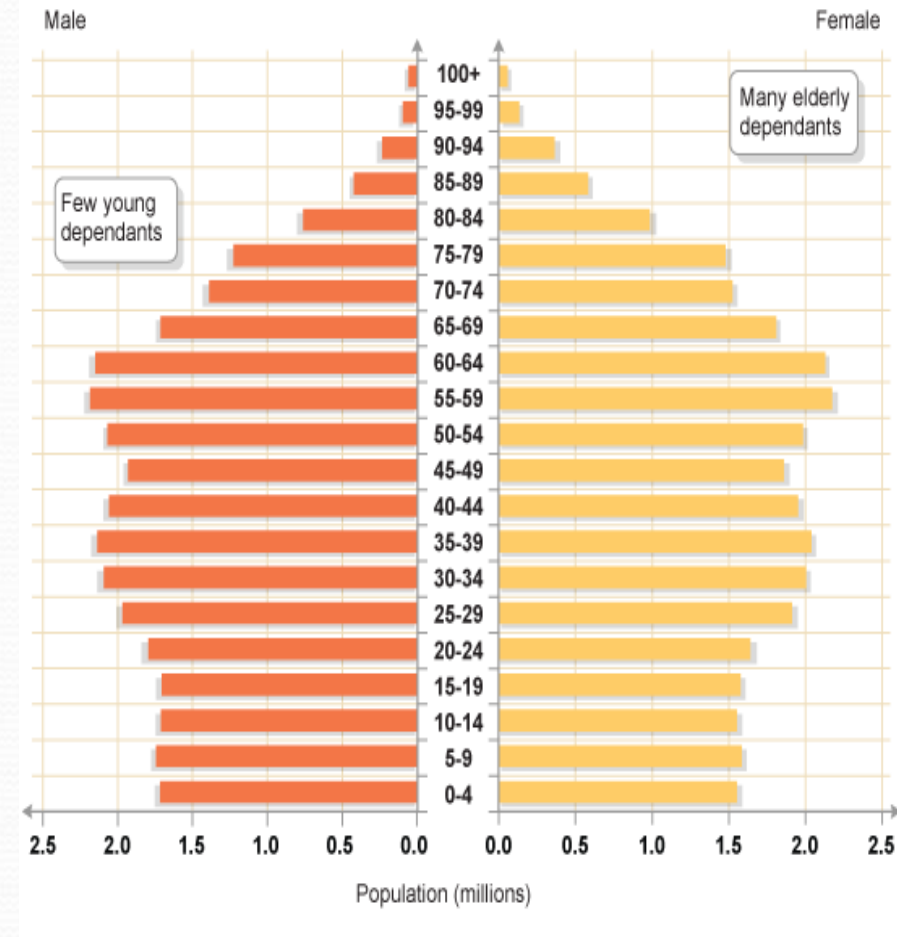
Comparație piramida vârstelor Franța – media UE

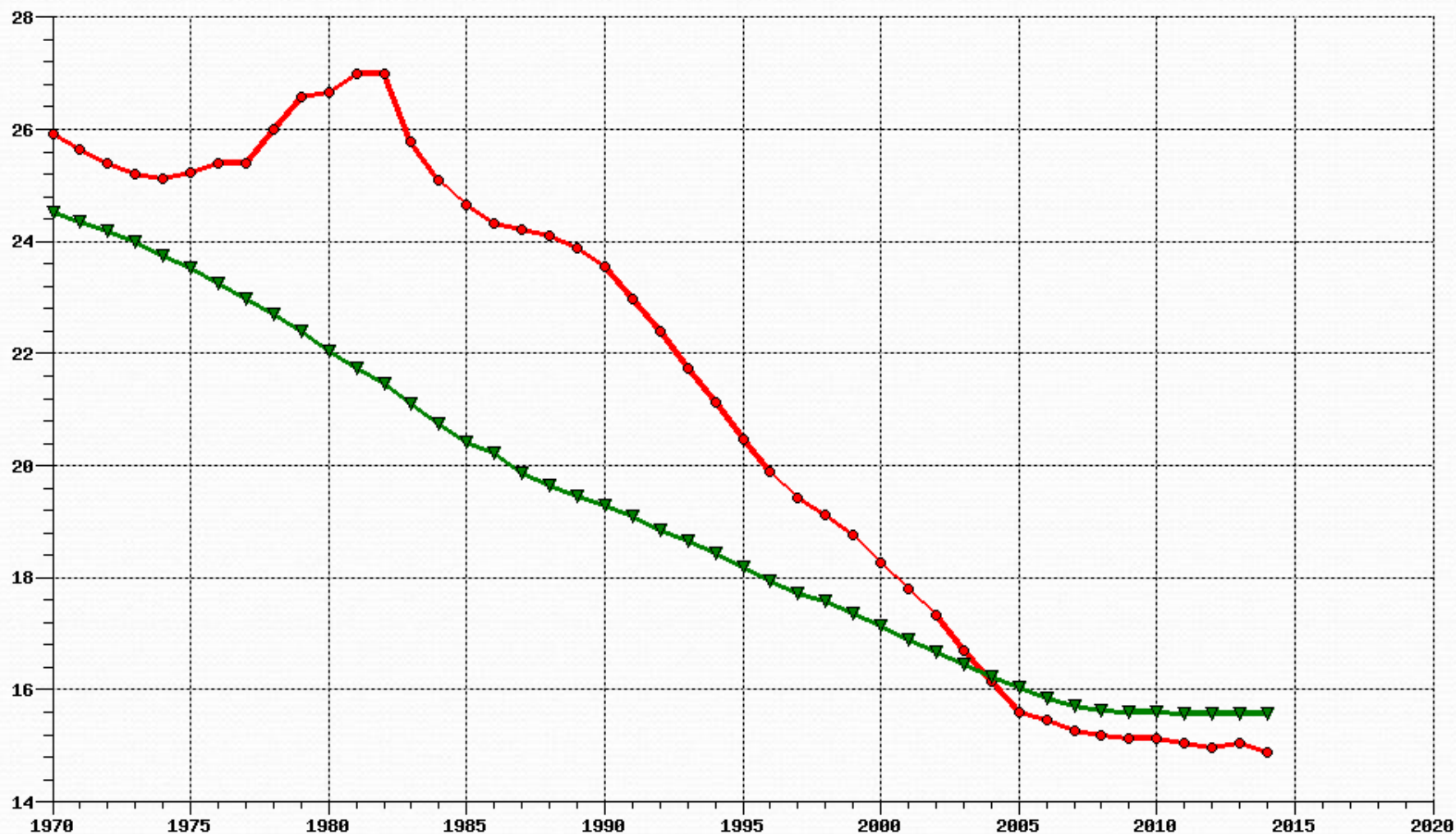
- Piramida vârstelor, Marea Britanie, 2000**

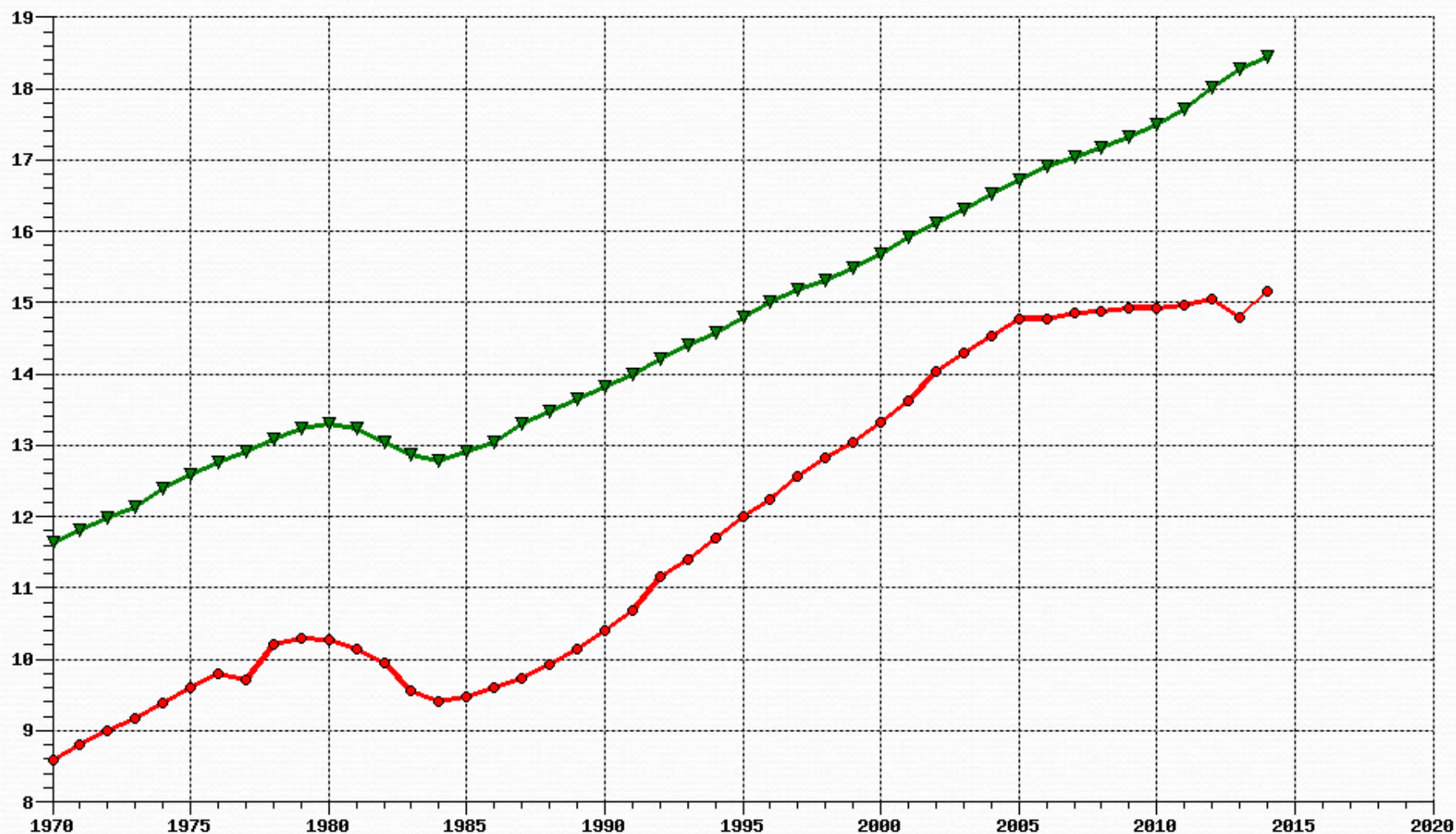
- Piramida vârstelor, Marea Britanie, 2010**

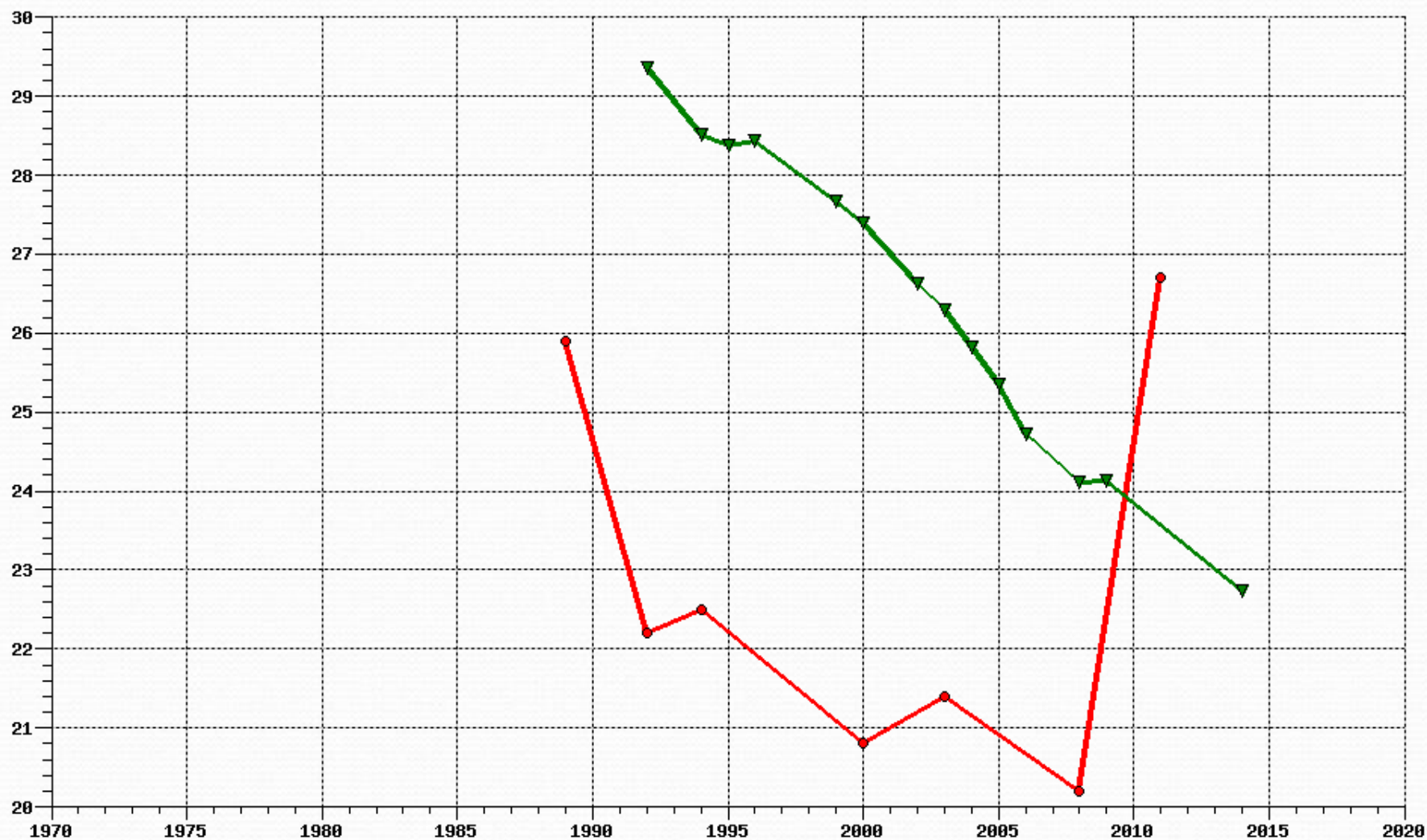
Populația 0-14 ani, România comparativ cu media UE

Populația 65 ani+, România comparativ cu media UE

Ponderea fumatorilor de peste 15 ani, în România comparativ cu media UE

Consumul de alcool, l/per capita, pop. peste 15 ani

